

GRAND CLEARANCE SALE!!

Only a few Days.

సగము వెలలు! కొలదికాలము మాత్రమే!! సగము వెలలు!!!

కవిరాజు శ్రీపాదకృష్ణమూర్తిశాస్త్రిగారి

త్వరపడుడు!

బొబ్బిలియుద్ధము 1-0-0.

త్వరపడుడు!!

వర్తకులకు కాదు!

భాషాసేవకొరకు!!

సగము వెలకు ఈయబడును.

ఈ క్రింది పుస్తకము లన్నియు సగము వెలకు ఈయబడును.

నాటకములు	రు అ	భద్రాచల రామచరిత్ర (ప్రబుధము)	1 0
స్వప్న వాసనదత్త	0 6	పెద్దాపుర సంస్థానచరిత్ర (వెద్దలచ్చు)	0 1
అభిజ్ఞానశాకుంతల	1 0	డిటా (న్న అచ్చు)	0 8
విక్రమోర్వశీయము	0 8	ఆరోగ్యక్షిగర్భిని	0 10
లంకాదహనం	0 12	హాస్యపుపాటలు	0 6
చందకాశిక (హరిశ్చంద్ర)	0 10	కర్ణసామ్రాజ్యము నవల	1 0
హనుమద్రామస్సంగ్రామము	0 10	సీతావనవాసము	0 10
సంగీతవిష్ణులీల	0 12	ప్రాద్దుపాడుపు పువ్వులు	0 12
స్వరాజ్యధ్వజము	0 12	రామదాసుచరిత్ర	0 4
సారంగధర నాటకము (వి సు)	0 12	అశోకుడు	1 0
శ్రీనివాసకళ్యాణము	0 8	అణానవలలు 16 రకములు	1 0
శ్రీకృష్ణ తులాభారము	0 12	భగవద్గీత తెనుగు	1 0
సంస్కారిణి	1 0	శ్రీదేవి (నవల)	0 10
అహల్యాశాపవిమోచనము	0 12	లలితకుమారి	0 10
కచకవధ	0 10	శుక్తిమతి	0 12
సతీతులసి	1 4	వైవలిసిచంద్రశేఖరము	1 0
సంపూర్ణ రామాయణము	1 4	ధరణికోట	1 4
సంపూర్ణ ఉత్తర రామాయణము	1 4	రాజమహేంద్రపుర చరిత్ర	0 4
కనకవార	0 12	అత్మసామ్రాజ్యము (నవల)	1 0
చతుర చంద్రహాసము	0 8	సహాయ నిరాకరణవిజయము	0 6
పాదకావట్టాభిషేకము	0 12	బొబ్బిలియుద్ధ (వచనం)	0 2
పేశ్యామధురము 1-భా	1 0	తీలకు హరికథ	0 8
ప్రమిలాదాసినయము	0 6	విధిలేనివైద్యము	0 2

బొబ్బిలియుద్ధ నాటకము కొనువారికి యీక్రిందిపుస్తకములలో నేదేనుకటి సగము వెల కీయబడును.

పానుగంటి లక్ష్మీనరసింహారావుపంతులుగారి

నాటకములు

పాద కావట్టాభిషేకము	1 4	బలిశేఖర్ లక్ష్మీకాంతమువారి నాటకములు	1 0
సరస్వతి	1 0	సత్యహరిశ్చంద్రము	1 0
పూర్ణిమ	1 0	సామ్రాజ్యీయము	0 14
సారంగధర	0 8	కవితార (పాటలతో) చంపేశ్	1 4
		జాతక ముగ్ధాభిని జ్యోతిష గ్రంథము	1 4

వ్యవహారచంద్రిక, రూపాయి వెలగలది నాలుగణాలకే యివ్వబడును.

సరస్వతీకాలండరు (చక్కనిబొమ్మతో) 0-2-0

చక్కని గ్లేజుకాగితముపై నాలుగువంగులతో ముద్రింపబడినది.

12 నెలలకు 12 కాగితములు, తెనుగు పండుగలన్నియు కలవు.

12-కి 1-4-0, 25-కి 2-4-0, 50-కి 4-0-0, 100-కి 6-4-0

మీకు పుస్తకములు సగము వెలకు కావలసిన యెడల మా క్యాలండరులోని నెట్టెంబరు, డిసెంబరు నెలలు చూచి వాయుడు.

ఉచితము!

ప్రతి ఆర్డరునకు ఒక సరస్వతీ క్యాలండరు ఉచితము.

ఉచితము!!

అననూయ:— (పాత్రవ్రత్య మహిముందెలుపు క్రొత్తనాటకము) వెల రు. 0-12-0

అదృశ్యమగు పరిశోధక (Detective) నవలలు

కన్నపుకొంగ	0-12-0	ఒకేసారి కొనువారికి రు 2-0-0 లు మాత్రమే.
పగటిమక్క- 1-భాగము	0-10-0	
,, 2-భాగము	0-12-0	

కె. యల్. యన్. సోమయాజులు.

రాజమండ్రి.

గోదావరీబుక్స్ డిపో

షరా:— ఆర్డరుతో సగము సొమ్ముపంపవలెను.

రూపాయిలోపు ఆర్డర్లు వి. పి. గా పంపబడవు.

ఒకమంత్రియొక్క విచిత్రాభిప్రాయములు

మదరాసు కాన్గ్రెసునందు అభివృద్ధి శాఖామాత్యు డగు వెంకటరెడ్డిగారికి మంత్రియగు ధర్మయ్యలను గురించి విచిత్రాభిప్రాయములు గాని యిచ్చుచున్నది. బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువాడగాని భారత ప్రభుత్వమువాడు గాని ఎంతయెంతో కట్టు తోనున్నను అందుల సమ్మతి పూర్వకముగ మంత్రియగు వెంకటరెడ్డిగారు రాజీనామానొసంగరాదనియు, అట్లాచేసినయెడల సహకార మవలంబించి నట్లుగననియు అందులను నూతన సంస్కరణల నొనగూటకు భంగకరమగుననియు తనయుభిప్రాయము చట్టసమితి నూత్రములును ఆచారములును ఇతరపరిస్థితు లన్నియునూడ ననుకూలముగ నున్నను అసహకార మవలంబించరాదనియు అసహాయోద్యమమును ఉద్యమముతోనేక మొగను ప్రభుత్వ తోబడవలెనూ యను కారణముచే కానిని విమలగుటిక కలెవరిగ నెం ప కలసిక ననియు, వీరియభిప్రాయము. గౌరవమున పొరువమును నిలువలేట్లుకొనుటకు రాజీనామా నొసగుట యొక్కటియే మార్గమైతేను రాజీవు సంస్కరణలను మురతీతముగ నొనర్చుకొనకతెను న దేశముతో నిరభిమానముగ దాన్యముగిల్చి జరికారపడని కంటిపెట్టుకొనియండ వలెనని వీరికలంపు. భారతరాజకీయాభివృద్ధి కిట్టివిధమున ముస్తకమే వికల్పము గలుగజేయునని మాయాభిప్రాయము. ఇది స్వాతంత్ర్యమే అన్నిటికంటెను వరమ సౌఖ్యమును నమ్మువారి మనస్తత్వముగాదు. స్వాతంత్ర్యమునగా క్రమంలో కొంచెముండి అధికారపదవుల సౌకర్యముల కలిపించుకొని సంతోషించుట కొకమార్గముమాత్రమే యని వీరికలంపు.

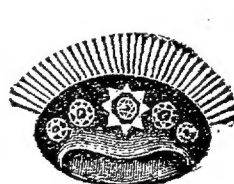
ప్రాథమిక పాఠశాల పత్రిక

1928 జనవరి సంచిక

ప్రాథమిక పాఠశాలపత్రిక మొదటిసంచిక 1928 జనవరి నెలలో వెలువడినది. కృష్ణాతలో నందుకొంటిమి. సంవత్సరము నకు చందా రెండురూపాయలు ఈ పత్రిక నెలకొని సారి ప్రచురింపబడును. క్రియంత హెచ్. నుబ్బారావుగారు సంపాదకుడు. రాజమహేంద్రవరమున శ్రీకేంకటేశ్వర అండు శా వారిచే ప్రకటింపబడినది. మొదటిసంచిక పుటపైని జనవరి నెల కాలండరు ముద్రింపబడినది. ఇది 24 పేజీలుగలిగి పుస్తకము నాకారముతో నున్నది 1928 సం॥ న కార్తలు తెలుపట్టిక కడపటి పుటయందు గలదు. వరినెట్లు వ్యాసములు గలవు. కావలసినవాడు వైన తెలుపడిన క్రమపెనివారి పేరుగాని ఎ. ఇ. ఎల్. ఎం బుక్స్ డిపో, రాజమండ్రి అనిగాని వ్రాయవలెను.

పోటోగ్రాఫ్ వుంగరములు

ఈ వుంగరములు బంగారమునకు సరిసమానమైన లోహముతో కయాయచేయబడినది. చూచుటకు బంగారపు వుంగరమువలె వుండును. వుంగరమునకు మధ్యలో వుండు రాయిలో చూచిన యెడల శివుడు, రామకృష్ణాభిషేకము, కృష్ణ అనంతరము మొదలైనవియును, మహమ్మదీయుల మతములును, గొప్ప కట్టడములు

కనబడును. చూచువారలకు బహు ఆకర్షణముగా నుండును. ప్రత్యేక భరించుటకు అందుగా నున్నది.

శర వుంగరము ఒకటికి రూ 1-0-0

3 ఉంగరములు ఒకేసారి కొనువారికి పోస్టేజి ఉచితము.

వి. ఆర్. శివరామన్ అండు కో,

నెం 8, కైతంతవాధూర్ నిధి, బాల్కొనా, మద్రాసు.

Anhdra Tutorial College—
INNEPET, RAJAHMUNDRI.

Prepares Senior Intermediate and B. A. candidates in Part I. Prof. V. Swaminathan M. A., lately from Europe, is in sole charge. Solid work—cheap living—beautiful Views. Join here and now.—M.K. Rungachary, Secretary.

పోర్టు సెంటు జార్జి గెజెటునుండి

వదరాసు ఇర్రిగేషనుబిల్లు

ఉద్దేశముల యొక్కయు

కారణములయొక్కయు వివరము.

గతసంచిక శీర్షిక.

ఈ క్లాజు ప్రస్తుతముందు భాగి హక్కులను కాపాడుచు గ్రాంటు మూలముగా తప్ప ఇతరమును హక్కులను సంపాదించుటను నిషేధించుచున్నది. ఇది తీర్మానముతో సంబంధించిన హక్కుల సిద్ధాంతమునండి కట్టె చిట్టలను యానిబంధన తొలగించుచున్నది.

9. నీటియొక్కయు సామాన్యముగా వదుల (చక్కుల) యొక్కయు స్వాధీనమును సరఫరాను గురించిన 3 క అధ్యాయమునకు దీనికి సూచికగా సంధు బర్మాన్టుమునకు భేదము కలదు. బర్మాన్టుమునకు ఏ నీటిపూర్వమునైనను లేదా ఏయనుమోక్షమునను అను నీటి సరఫరాతో బోక్సులు కలగజేసికొనుట స్వాధీనముగనుట చేయు విశేషకందర్శములు ఉపక ఉదాహరింపబడి యున్నవి.

నీటిపారుదలమై గవర్నమెంటువారికి గల హక్కులను గురించి చట్టములకమై స్వాధీనములేకారణమున గలగుచున్నట్లు ఇర్రిగేషను కమిషను (నీటిపారుదల సభ) వారు కనిపెట్టిన యిబ్బందులను ఆలోచించి నీటిపారుదల సమ (చక్కుల)ను నిర్మించుటను విషయములలో నీటిసరఫరాయొక్క స్వాధీనమును అనుమోక్షములలో గవర్నమెంటువారికిని నీటిపారుదల అధికారమును ఏయధికారములు గలవో వివరముగా తెలియజరుచుట చేసిరి తలపబడితి. తననసారముగా బిల్లుయొక్క 11 వ 12 వ క్లాజులు రచింపబడినవి. కాని, స్థితి, ప్రత్యేకమైన ఒడంబడికలే (కాంట్రాక్టులకు) బద్ధములై యుండు సందర్భములలో మిశ్రమయింపు చేయబడినది.

కెప్టియన్ ఆధికారములు నిరంతరముగా వినియోగింపబడెడి, వాస్తవముగా కలుగునట్లు విషయములలో 8 వ అధ్యాయము ననుసరించి ఈయనలైన పరిహారకర్తరూపమున, నీటిపారుదలల భూముల భావించుటకు కావలసినంతసంరక్షణ ఏర్పరుపబడినది. కాని తర్వాత ఒక (83 వ) క్లాజువలన, వారు పరిసరాగమండ ఆదేశించు అపాతము కలుగునంత చేయబడినది. గవర్నమెంటువారికి వారి అధీనములను చట్టములను ఈయబడిన ఆధికారములను వారు చెల్లించుచుండ ఆపుటకై ఇంజంక్షనులు జారీచేయుటకు ఒక సివిలుజోర్డల్ వ్యాజ్యముగాని దరఖాస్తుగాని ద్వారాబియ్యకుండ సదకు క్లాజు ఆదేశించుచున్నది.

సర్వేచేయుటకొరకును తగ్గిచేయుటకొరకును నీటిపారుదల పనులు (చక్కులు) గాని మరుగునీటి పనులు (చక్కులు) గాని క్రమపథములను, సరక్షించుటను, నిర్వహించుటకును అత్యవసర వేతన యే కార్యముకొరకునకు భూమియందుగాని కట్టడములయందుగాని ప్రవేశించుటకు కావలసియున్న ఆధికారములను 18 నుండి 17 వరకు గల క్లాజులు ఇచ్చుచున్నవి.

18 వ క్లాజు బర్మా ఆప్టయొక్క 35 వ సెక్షనును అనుకరించుచున్నది. నష్టము కలుగజేయు ననుభూతి పోల్కుటకు మీలతనప్పుడు అట్టి పనులకు కలిగిన యేదేని నష్టము మూలమున లాభమును పొందుభూతుల అధీనదారులవద్దనుండి అట్టి నష్టమును కట్టించుటకు కలగజేయు రాబట్టుకనుటకు ఆ క్లాజు నిబంధించుచున్నది. సరకులకు కర్వులు కర్వులమైయుండి నేరము చేసినవాడు బలిమిగలవాడు అడించునట్లు ఆడువాడియొక్క కర్వులను చేసినవాని మాత్రము నీటి పారుదల గల అధిక విస్తీర్ణపు నీలను బాధించునై అతడునుగా నుటయొక మార్గమునకు తిప్పబడిన నీళ్లకు ప్రాథమిక పునాకొ గలిగిన రయితులకు వాస్తవమైన హాని కలుగజేయునట్లయిన సంకల్పములకు నర్తించునట్లుగా, లాభముపొందిన భూమిపై నీటితీర్పుకు ఇచ్చెల్లటకు మించి గట్టిబట్టుగాగోటి విధింపబడుటకు ఇంకను ఎటువంటి 16 వ క్లాజు ఏర్పాటుపడినది.

ఎట్టిభూములకును రయితుల వారి భూములకును ఉన్నదిగా ఉన్నయొక్క మరుగున నీటిపారుదల పనుల (చక్కులు) పరమపురుల విషయమైన కర్వులకులు ఇచ్చుటకుగతించి 19 వ క్లాజు నిబంధించుచున్నది. బాధ్యులకు రయితుల పేలుకొరకు అలస్యము చేయకుండ అత్యవసరముగనుట చేయుటకు గవర్నమెంటువారికి అధికారము ఉండవలెనటు ముఖ్యము. అట్లు తలపబడియైన కర్వులకు యెట్టికాకు లాభకారియైన యెదల ఆ భూస్వామి తాను తుమ్మన నీటిసరఫరాకు క్రమేకమైన దునుము (సెన్సు) ఇచ్చుచుండిన తప్ప మరెవ్వరుకట్టకై తన వంతును ఇచ్చుటకు స్వాధీనముగాగోటి యెరుయింపబడినది.

10. 4 వ అధ్యాయము నీటిపూర్వములను గురించి చెప్పుచున్నది. నీటిపూర్వ నిర్మాణము నిమిత్తము నీటిపారుదల అధికారులకు దరఖాస్తు చేసికొనబడినదానికి నీటి మార్గములను నిర్మించునట్లు అనుమించుటలైన చక్వుల 20 నుండి 27 వరకు గల క్లాజులు నిర్మించుచున్నవి. నీటిపారుదల అధికారుల కొత్త నీటి మార్గములను తనంత తాను నిర్మించుటకుగాని అధికారము ఉన్నది వానిని మెత్తుచేయుటకును మార్పులకును అభివృద్ధిచేయుటకుగాని 28 వ క్లాజు ఏయకలుగజేయుచున్నది. నీటిపారుదల విషయమై అలోచింపబడిన యేదేని గొప్పస్కీము (యోచింపబడుట) సంబంధములలో నీటిపూర్వములను వడిగా నిర్మించుటకు తగిన యేర్పాటుచేయుట ముఖ్యమై యుండుటను యోచించియును, అట్టిస్కీములు సకాలములో అభివృద్ధిచేయుటకు యాధికారులకుగోటియును, క్రమసంబంధమైన అంచనా విషయములలో అనుకూలంత కాలములోగా లాభము కచ్చుకట్టు గూర్చి పునరుద్ధరింపబడు, భాగి దరఖాస్తులవిషయములలో భూసంపాదనవిషయమై యేర్పరుపబడిన చక్వుల 28 వ క్లాజు తాలూకు మిశ్రమయింపు నిబంధనలతో ఉద్దేశపూర్వకముగానే సులభపరచబడినది. ఆ క్లాజు, కొత్త సులభముమై నీటిపారుదల అధికారుల తనంతతాను చేసిన భూసంపాదనల విషయమును నిబంధించుచున్నది.

29 వ క్లాజు ననుసరించి నీటిపూర్వములను నిర్మించుటకు, మెత్తుచేయుటకు, మార్పులకు, అభివృద్ధిచేయుటకు నీటిపారుదల అధికారులకు తిరుబడియై కర్వు వాటికండి నీటిపారుదల పొందు భూముల భావించుటయొద్దనుండిగా అధీనదారులయొద్దనుండి గాని రాబట్టుకొదగియుండును.

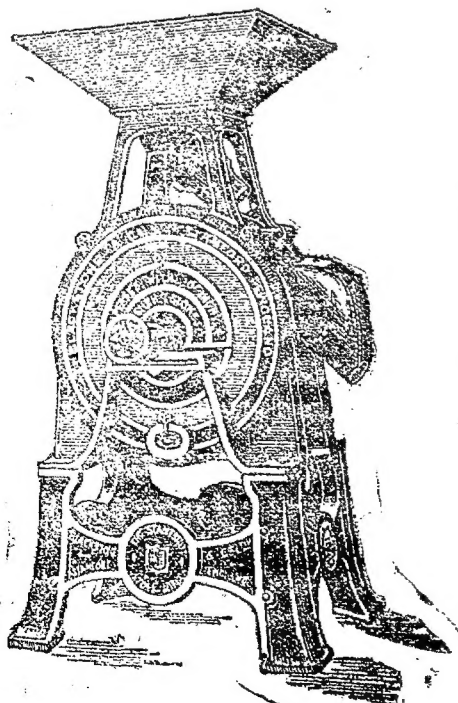
ఈ అధ్యాయముయొక్క నిబంధనలు ముఖ్యముగా బర్మా లాంబా మి ఆప్టయొక్క యెర్పాటుపడినవి. కాని, ఒక

విషయములో మట్టుకు ఈ మాదిరులు అనుకరింపబడినవి. అది ఏదనగా... నీటి మార్గములు నిర్మింపబడిన వెనుక గవర్నమెంటువారిసాక్షుగా నుండును. వాటి స్వాధీనము వరఖాస్తువారు లకు ఇచ్చి కేసుబడును. అను విషయమునందు. ఈ భేదము, ఈ రాజధానిలో జరుగుచున్న రివాజుల కనుగుణముగా నున్నది. బానిసరూపము నీటిపారుదల కాకుండా, అనుభవములకుగాని భాగి ఆసాదులకుగాని గల హక్కులలోబడి, సాధారణముగా సర్కారుసాక్షుగా భావింపబడును. ఈ విధముగా వాటిని విచారించుటలకు, బిల్లు ములభమగుటయేగాక, హక్కులను బాధ్యులను గురించిన వివాదములకు అడ్డుదడు కలగజేయవలెనై ప్రయోజనముకూడ జరుపుచున్నది. మారుమండలప్రదేశములకు తమకు వరపుర విద్యుత్తుపైసట్టియో బాధ్యులకు గల అనిశ్చయసంభావ్యులకు భాగి చనువులతో ఆ నీటిపూర్వముల స్వాధీనపునాత్ములకు ఉండు చేని అట్టి వివాదములు తప్పక కలగవచ్చును.

11. 5 వ అధ్యాయము నీటిసర్వతో సంబంధించినది. 1885 వ సంవత్సరపు వదరాసు యిర్రిగేషన్ సెన్సు ఆప్ట తాలూకు నిబంధనలు యీ అధ్యాయమునందు యుద్ధబడియున్నవి. కాని "లూరల్" విషయము వరపురవిద్యుత్తు తన అనేక తీర్పులకు యెడమిచ్చిడిగాని దీని గురించిన మూలములని తెల్పుచున్నది. 1913 వ సంవత్సరపు 2 వ అక్టోబర్ ప్రవేశించిన అదిన మదరాసు యిర్రిగేషన్ సెన్సు ఆప్టకు గవర్నములకు (తమ తమ అధ్యాయములలో 1-2 సెక్షన్లు తాలూకులకు కలుగజేయు తప్ప మిగిలినవియుకూడ మెత్తుచేయుచున్నవి. ఈ గులు సెక్షన్లు, కమిషనులయందు కడకు ఇచ్చి అతడునం దండిన యెదల రయితు చేల్లించుటకు బాధ్యులయొద్దనుండిట్టిన్ని. 1911, 1913 వ సంవత్సరముల మధ్య భూమిభావించు కట్టించి నట్టిన్ని యే మెత్తుచునుగాని రుణముద్దనుండి రాబట్టుకనుటకు అతనికి పేలుకలుగజేయుచున్నది. మిశ్రమయింపబడిన నిబంధన దానిపని నెరవేర్చింది. దానియందు కూచింపబడిన దావాలు 1916 వ సంవత్సరాంతమునకు కాలదోషము కట్టినది. గవర్న సదరు నిబంధనలతో యి క ముందు పనిలేదు. 1901-03 వ యిర్రిగేషన్ కమిషన్ గారి సిఫారసుల ననుసరించి నీటిసరఫరా యొక్క వ చేయబడినట్లు తెల్లకు లేదా గవర్నమెంటువారి అభివృద్ధి చేయబడినట్లు తెల్లకు, పట్టుమని తరగతి యేర్పాటుచేయబడిన గవర్నమెంటు భూమిమీద ఎక్కడ ఇప్పుడు మామూలు పట్టపుభూమిమీద నీటివాటిని నిధించుటకు వాడె నిబంధన యేర్పాటు చేయబడినది.

12. 6 వ అధ్యాయము ప్రత్యేక వరకులనుబట్టి చక్కులను జరపుటను గురించింది. అట్టినిబంధన లేకపోవుట యీ రాజధానిలో ఒక గొప్పలోపముగా యెంచబడెను. ప్రాజెక్టుల క్రింద ఉండు భూమిపనులలో అట్టి భూమిభావించుట నీటిని తుమ్మనొడటకు యిష్టపడినను యిష్టపడవచ్చును ఒక నిర్దిష్టమైన నీటితీర్పు చెల్లింపబడునట్లు ఖరారు చేయబడి యుండి ననే రెప్పు ప్రతిఫల మిక్కులని ప్రాజెక్టు అలోచనలో నున్నది.

రయితులు అట్లు చేసెదవని వారి యిష్టమును తెలిపి, కాని అట్టి ఒడంబడిన ప్రస్తుతముందుకు పట్టుమనుబట్టి భూమిలో చేయుండదనిన్ని విషయ భూమికి ప్రాప్తగు (అన్యతరము) పొందినవానివై అయిలు జరుపబడుచుండదనిన్ని గవర్నమెంటువారి లా ఆఫీసు గవర్నమెంటువారికి సలహానిచ్చిరి, ఆ లోపమును నివారించుటకు యీ అధ్యాయము ఉద్దేశించినది.

సామన్య ఫోర్టు విండి మరలు

సామాన్యమైనది, కొద్దివ్యయముతోనే పనిచేయును.

కొద్దిసమయము మాత్రమే చాలును, ఉపయోగించుట చాల సులభము. వేడియొండదు లేక శబ్దము లేదు, తిరుగళ్లను సులభముగా బాగుచేయవచ్చును. ఉపయోగించబడిన వాగా లన్నిటిలోనున్న పిలి కలుగ జేసినది. ఆకులొండును, స్టీము ఎంజను, ఎల్క్విక్ మోటారు లేక లైను సాఫ్టు వీల్తో చేసెదవచ్చును. కొత్త తిరుగళ్లు ప్లాకులో నున్నవి. పొట్టును, లోనిభాగమును బాగుగా విసరిమెత్తని పిండిని విసరును. హిందూ దేశముందు అంతటను, ఇంగ్లాండు దేశములోను వేసకు వేలు ఉపయోగించబడుచున్నవి.

Marshall, Sons & Co., India, Ltd. Engineers.
9, Second Line Beach, MADRAS
and at
CALCUTTA, BOMBAY, LAHORE,
BEZWADA, & TANJORE,

నిజ పునరుద్ధరణకు సంయుక్త రాష్ట్రముల మైనందు యిదిగఁగవ ను వర్తించు అట్లునుండి తీసికొనబడినది

18. 7 వ అధ్యాయము మామూలు పల్లపుభూమిని గురించినది. అనగా ఒక యెట్టేటులో ఉచితముగా నీటిని పొందుకొనుటకు హక్కుగల భూమిని గురించినది.

46 వ క్లాజు.—అట్టి భూమియొక్క విస్తీర్ణమును : గుండుచుట్టలో సంబంధించినది. ప్రకటించబడిన తర్వాత మూడు నెలలలో 7 వ క్లాజు ననుసరించిన ప్రకటన కేసులోనుండి యిదిగఁగవనకున్నట్లు సంబంధించి యీ అట్ట పూర్తి అగు తేదీ వరకును దేవుడొక విక్రయకర్తయొక్క దును. లేకుంటే ఉచితముగా నీటిని పొందుకొనబడిన : రెవ్వు విస్తీర్ణము మామూలు పల్లపుగా అంగీకరింపబడవలెనని గుండు క్లాజు తెలుపుచున్నది. ఉద్ధారం కేసులోని నీటిని భూమిభూమందు యొక్క హక్కు తాను యొగి నీటి పొందుకొనుటకు హక్కు కలిగియుండునో దాని నిబట్టి యెట్టేటు చేయవలెనని నిశ్చయించుకొనుట వాస్తవము. ఈ విషయము 47 వ క్లాజు ననుసరించు 2 వ అధ్యాయమును పరిశీలించుము. గ్రామము చేయవలెననియును దుండెన వర్తించును. భూమిభూమందు అట్టయొక్క యెంతవరకు మాణిక్యనీటికి హక్కు కలిగియుండెనో దానిని ఇంత కాలము గడచినతర్వాత నిర్ణయించుట మిక్కిలి అసాధ్యము. ఇదిగాక నీటి పొందుటకు చక్కగా పరిపాలించుటకును, ముందు దాని వృద్ధిపరచుటకును భూమిభూమందు హక్కు విస్తీర్ణమును ముగా మార్చుటనీటి అవశ్యకము. ఈ కార్యము నిమిత్తమై గ్రామము చేయవలెనని తర్వాత ఒకానొకప్పుడు భూమిభూమందు నీటిని రఫరాలను యెంత పాశ్యమో అంతనిండుగా ఉపయోగించుకొని యుండవచ్చునని భావించుట న్యాయమనియోచుచున్నది దానివ్యాప్తి యెట్టేటు వాస్తవమై యెట్టేటు, కొంత నీటి పొందుకొనబడిన గడవపు విస్తీర్ణము. భూమిభూమందు తన హక్కు అవసరమందే దానికంటె యెక్కువ విస్తీర్ణమునకు నీటిని పొందుకొనగల దని యజువు చేయకలిగియుండల యిందుకు రాగల అట్టి హక్కు యొక్క పట్టుమునకై 50 వ క్లాజునుబట్టి పరిహారద్రవ్యమును పొందుటకు అర్హుడయ్యుండును. దీనినిబట్టి సాధ్యమైనంత వట్టుకు ఉద్ధారమును ప్రకారము జరుపవలెనని తెలియవలెను.

1917 వ సంవత్సరపు మే నెల 1 వ తారీఖున వ్యాజ్యము మేదిని సాగుచుండని దావపు, గురువ లేడికి పూర్వము జరుప బడిన మామూలు పల్లపు సెటిల్మెంటు అఖిలవనికాడ యొక్కాజు నిబంధించుచున్నది. ప్రతి సంవత్సరము నీటితీర్చి నిధించుట ఒక గ్రామ వ్యాజ్యమునకు ఎడమిచ్చుచున్నది. 31 మదకాను, 322 వ పుటలోనుండు రూలింగును సహాయముగాకొని 191 వ సంవత్సరము మే నెల 31 వ తేదీని చెప్పబడ్డ ఉద్ధారము కేసులోని తీర్పునుబట్టి భావించుట, పరిష్కరించి కేసుబడిన సెటిల్మెంటుకు మరల ఏదైనా జరుగవలెనని నిశ్చయించుటకు ఈ నిబంధన యొక్క ఉద్దేశము. 1906 వ సంవత్సరమునందే జరుపబడిన సెటిల్మెంటుకు అదే సమయమునందే భూమిభూమి అవశ్యకమై అనేక వ్యాజ్యపు నోటీసులు వచ్చిచేరవని. అట్టిదావాను నివారణకేసి ననే తప్పు ఎక్కువ వ్యాజ్యములు జరుగుచున్నవి.

47 వ క్లాజు—మామూలు పల్లపుభూమియందు పలము గురించినది. నోదాకరి, కృష్ణా డెల్టాలలో మామూలు పల్లపు పూర్వచరిత్ర, మామూలు పల్లపుభూమికి స్థలనిర్దేశము ఏర్పాటు చేసిననే తర్వాత పరిపాలనయందు ఎక్కువ అసౌకర్యమున్ను, పరిష్కరించువ్యాప్తియున్నట్లు కలుగు నని యుజువు పరచినది. స్థల నిర్దేశము చేయవలెనని భూమి తాలూకు విస్తీర్ణమైన బాకలు కృష్ణా డెల్టాలలోను, యితర డెల్టాలలోను, ఇంకను ఉన్నవి ప్రస్తుత మందుండు చట్టమునుబట్టి, వాటికి స్థలనిర్దేశము చేయవలెనని భూమిభూమిలను నిర్ణయించుటకు మార్గములేదు. అనేక ఉపాయములు సూచించబడినవి. కాని వాటిలో నొకటి స్థలం తము గానుండునట్లు తోచును. చట్టమే దానికి పరిహారముగా తోచుచున్నది. భూమిభూమిలనుబట్టి స్థలనిర్దేశము చేయక తప్పించుకొనుటకు కారణము ఏమంటే వాటియందునుండి వ్యాజ్యములు బహుళమున వచ్చుచున్నవి. ప్రస్తుతమందుండు చట్టమునుబట్టి, తన పేరు పల్లపుని అనుమతించబడని ఒక రాయతు, ఆ భూమి ఆ ప్రకారముగా భవనారంభపడవలెననే రూఢివాక్యముకొరకు వ్యాజ్యము తీరవచ్చును. (ఈ. లా. రి., 32 మదకాను ల 428)

(2) వసలుక్లాజు.—అట్టి వ్యాజ్యములు లేదదండ నేపేధించుచున్నది.

14. 8 వ అధ్యాయము పరిహారద్రవ్యము ఇచ్చుటను గురించిన నిబంధన లన్నిటిని సాధ్యమైనంతవరకు యోగములునకు తెచ్చుచున్నది. డెల్టాలకు కలగజేయబడిన అధికారములను తెలియించుటకు కలిగిన నష్టమునకు దేనికయినను పరిహార ద్రవ్యము ఈ యుద్ధమున ననుసరించి అవలంబించిన సామాన్యమైన

అభయంకరుగారి ప్రకటనము

[సర్వేంటు పత్రిక]

పూర్వము మనము మాటలతో కాలము పుచ్చుచుండెడి వారము. ఇప్పుడు కాంగ్రెసు విధానమే సంపూర్ణముగ మారింది. కార్యకర్తలతోయే చుట్టుపడెడిది. విరాట సమయములందు రాజకీయ విషయముల గురించి గంభీర వ్యాసముల నొసకుచు దేశానేనాపరాధములని కీర్తి వార్జింప ప్రయత్నించు పాత కాలపు రాజకీయ దోషక పనులకు కాంగ్రెసువారు కలిగిన ఈ మాన్య ఎంతమాత్రము రుచించుటలేదు. ప్రభుత్వసహాయమును సంపూర్ణముగ విడనాడుట మిగుల కష్టము అసహాయవాదులు భౌగవిహితమును జీవితము గలవారు గను ఉన్నా వైద్యములు గల వారు గను ఉండవలెను. భౌగముభవమేమీచుచు కాంగ్రెసుకిని అసహాయవాదులు కాబాలకు. పలువురు యాసామాన్య జీవనమున నిరంతర కృషి యొక్క కష్టముగ తోచును. కావుననే బాధిష్టులు అభయంకరుగారు మరల న్యాయవాదివృత్తిని స్వీకరించి అసహాయాద్యమును నుభవించుట యంతెట్టి అశక్యములేదు. కాననకభల ప్రవేశించి ప్రతి ఘటనోపాయముల ననుసరించిన, గృహజ్యము పొందగల మరయు కాకున్న కాననోల్లంఘన ప్రయత్నములకు అనకూల మగు పరిస్థితులను సృష్టించుకొందన చెప్పుచున్నాడు. అసహాయాద్యుల కష్టము ననుసరించి ఇట్టి ప్రయత్నములు దోషభూయస్యమై నరని మేము అభిప్రాయపడుచున్నాము.

ఈ అసహాయాద్యమును నందో విశేషమున్నది. బాట్టు గించి కరుణకేగ నేర్పడ గల వు. తే శ సం ర త్త కార్యమై యుద్ధమునందు ప్రాణముల నప్పించుటకు సంసిద్ధులైన వైదికులు నిరంతరము దోడుతున్న యున్నారు. అట్టిచో కాంగ్రెసుదళము ఈ పోరాటమును కొనసాగించుట ప్రాణములైనను అన్యాయము అసహాయవాదుల నేరము దొరకలదు.

గడతేదీయ మహాసభయందు న్యాయస్థానముల బహిష్కారము రద్దు చేయ బడు నని అభ్యంతర గా రు వారిపక్షమువారు తలచిరి. న్యాయస్థానములందు న్యాయవాది వృత్తి నకలంకించి కమ్యూనిష్టు భవమాజ్ఞితమవునోయను, కాంగ్రెసు నాయకులని పేరు నిలుపుకొనుటకై విశామనయములందు యథోచితముగ దేశసేవ చేయవచ్చుననియు మీరు కమ్యూనిస్టులందరి కాని వారి యాశలన్నియు నిరాశలయ్యెను. కావున కాంగ్రెసు ముగియ గనే అభ్యంతర గారిట్లు ప్రకటించిరి. న్యాయస్థానముల బహిష్కారము అచరణానుకూలము గాకపోవచ్చును. ఈ ఉద్దేశ్యమునందు కొన్ని అశేషములు అచరణానుకూలములు కావట్లు తోచును. కాని ఈ ఉద్దేశ్య యుక్తము కాదని ఎవ్వరును చెప్పునానాసిండుటలేదు. అచరించుటకు వీలగు కార్యక్రమములను తయారుచేయుట గొప్పవిషయము కాదు. అట్టి కార్యక్రమములు అచరణానుకూలములు లయ్యెను నిష్ప్రయోగ ముగాకనుండును. వీటి అకలంకించుటచే కాలమును ఉత్సాహమును అనవసరముగ వ్యయపరచిన వారమయ్యెదము అసహాయాద్యులు కార్యక్రమము అన్ని విధముల దోషరహితమై యుండిన, శ్రమకముగ కైకొని, కార్యక్రమమును సంపూర్ణముగ కొనసాగించుటకు సరియగు మార్గమునందే పోవుచుండవలెను

సీద్ధాంతము. ఈ సీద్ధాంతము ఏమాదులకు లోబరుపబడినదో ఆశురులు 48 వ క్లాజులో చెప్పబడియున్నది.

అక్లాజుయొక్క (1) వ మినహాయింపు నిబంధన బర్మా ఆర్టుయొక్క 10 వ సెక్షను ననుసరించుచున్నది. పరిశీలన ద్రవ్యమునకయిన దావాలు సాక్షారణముగా నష్టము పెంచట కలిగిన తేదీనుండి ఒక సంవత్సరములో చేయవలెను.

పూర్వము పండ్లందు సంవత్సరములలోపల నీటిశరఫరా ఉపయోగించబడెడి సంవత్సరములలో పరిహారద్రవ్యము ఇయ్యకూడదని చెప్పబడినది. 1914 వ సంవత్సరపు బిల్లు తాలూకు 32 వ క్లాజు లోని (2) వ మినహాయింపు నిబంధన, ప్రస్తుతపు బిల్లు తాలూకు 8 వ క్లాజులోని నిబంధనను బట్టిన్ని, ఇకముందు ఏ ఏడ నున్న హక్కులు తొలగుటచేత పరిహారద్రవ్యమునకు అర్హత కలదని అంగీకరింపబడినందున నవలిపెట్టుబడినది.

కె. శ్రీనివాసఅయ్యంగారు
1922 వ సం॥ డిసెంబరు 7 తేది

నోటీసు

మాచర్ల రామన్నకంపెనీలో వాటాదారుల గను కమిషన్ ఏజంటుగను బొంబాయి, దాని బ్రాంచీలు పోలాపూరు, మద్రాసు, మధుర మొదలగు జాగాలలో వ్యాపారము నడుపుచుండిన (1) గునికెట్టి రాజలింగము, (2) చీకటిమల్లి సంగయ్య (3) పెద్దలక్ష్మయ్య మొదలగువారు 1922 సంవత్సరము డిశంబరు నెల 21 వ తేదీనుండి వ్యాపారము చాలించుకొనినట్లు యందుమూలముగా అందరికిని తెలియజేయవలెనని. వైన తెలుపబడిన కంపెనీ యిక్ముందు మాచర్ల రామన్న శివచిదంబరయ్య కంపెనీ అనుపేరుతో బొంబాయిలో మాత్రము వ్యాపారమును సాగించును. ఈదిగువ చేత్రాలు చేసిన వారు ఒక్కరే సదరు కంపెనీకి సంపూర్ణాధికారము గల యజమానుడు, ఆ యజమాన్య వ్యాపారి కుమారుడైన పెద్దలక్ష్మయ్య గారికి జనకల్ పవరిచ్చి తన తరపున వైన తెలుపబడిన బొంబాయిలో నుండు తన కంపెనీకి ఏజంటుగాను, మేనేజరుగానుండి వ్యాపారమును సాగించుటకు వాణిని ఏర్పరచియున్నారు.

వైన తెలుపబడిన రాజలింగము, సంగయ్య మొదలగు వారితో బొంబాయిలో గాని, మరి యెయితర స్థలములలోగాని ఎవరైనను వైన తెలుపబడిన పేరుతో యేలాటి వ్యాపారము చేసినను వారి పూచీవైననే చేసుకొనునట్లు యందుమూలముగా తెలుసుకొనవలెను.

మాచర్ల శివచిదంబరయ్య

మాచర్ల రామన్న కుమారుడు.

నోటీసు

జనవరి 12 తేదీ శుక్రవారం, ఆంధ్రపత్రిక 6 ఆరవపేజీలో మాచర్ల రామన్నకంపెనీని గురించి వేసిన నోటీసును రద్దుచేయడమయినది. అసానే యీ దిగువప్రకారం ప్రకటన చేయడమయినది.

మద్రాసు టంకనాలవీధిలోను, మధురలోను, మాచర్ల రామన్నకంపెనీ అనుపేరుతో వ్యాపారం నడుపుచుండిన వాటాదారులు 20-12-22 తేదీన సదరు ఫరములలో వారికి పుండేయావత్తుహక్కులు మాచర్ల రామన్నగారి కుమారుడు జయిన శివచితంబరయ్యగారికి వడతే వేసి క్రమమయిన దస్తావేజు వ్రాసియిచ్చినారనిన్ని అటదర్జిలా 21-12-22 తేదీన మద్రాసులోని నె 392 రు మింటుస్ట్రీటు యిల్లున్నూ నె 47 రు పెరుమాళ్ల మొదలి ట్రీటు యిల్లున్నూ సదరు రెండు యిండ్లుమూత్రం ఈదిగువ సంతకంచేసిన శివచితంబరయ్య పుంచుకొని మిగత చీకటిమల్ల సంగయ్యగారికి మధుర మద్రాసుఫరం లకు సంబంధించిన సామానులున్నూ సదరు ఫరం లలో రావలసిన బాకీలు నసూలుచేసుకొని ఇవ్వవలసిన బాకీలు ఇచ్చుకొని అందుల లాభనష్టములు ఆయనయే భరించేలాగున 10,000 రూపాయలకు విక్రయించి ఆవిక్రయ ఆస్తి లెక్కబుక్కులు వగైరాలు యావత్తు సదరు చీకటిమల్ల సంగయ్యగారికి పూర్తిగా వశపరచివేయ డమయినది. గనుక సదరు ఫరంలకు యివ్వవలసిన రావసిన బాకీలకు చీకటిమల్ల సంగయ్య బాధ్యుడేగాని నాకు యెవ్విధమయినజోక్యమునోదని తెలుసుకోవలెను.

మాచర్ల శివచిదంబరయ్య

గయ దేశీయ మహాసభ

(గతసంచిక శేషము)

స్వభావము

దేశీయమహాసభలో కానన సభాప్రవేశ సమగ్రము పరిష్కరించుచు విదేశముల నుండి వచ్చిన వారు తీర్మానములను ఆలోచించి విదేశములను, కాననసభలను వెళ్లవలెననుభావించి అందరు గాఢాభిముఖులు కొందఱు ప్రతిభావంతములు చేసి యున్నారని తెలుసు. ముఖ్యముగా విదేశీ భాషలు చేతులు గారు లోపలి అక్కనున్నతను వెళ్లవలెనని ఎవరేమి చెప్పినను పరిహాసపాత్రముగా జేయుట కాదన తనకున్న మాతృభాషను నున్న, సుమారుదిత ఉక్తియు కత్తయు, ప్రతిభావంతయు నుపయోగించి బహుశకురుదముగ మాటాడెను. అనంతర వారు ల కిమాత్రమున గిల్లిలోప మేమియునులేదు. ఇట్టి కఠినముట లాడి హృదయకామింతులు నుండియె. లేకున్న వారు సుఖిలులమని భావించుకొని దాంభ్యము లయ్యెదరు. విజయము చేకూరనేని అందువలన నేడేమునకుగాని, పక్షమునకుగాని తలదిరుగుట ప్రకృతికర్మము. ఇట్టి లోపమునకు లోనుగాకుండ శ్రీయుత విరళభాయిగారు సకాలమున తమ వివాదప్రాధిమ్యము గనుక రచి మనలకు హృదయకామింతులు యుక్తమునకుడెను. అప్పులను చెల్లించక తిరస్కరింపవలెనను తీర్మానము రాగానే వ్యాసులూకములు నింపవలెనను తీర్మానము తిరస్కరింప వలెనను విచారణ వచ్చెను. స్వరాజ్యమునకుగూర్చి బహుశేషముగ చర్చజరిగెను. చాలవంది మిత్రులు స్వరాజ్యదర్శన స్వాతంత్ర్యమునకుగూర్చియు సాధనసాహాయ్యమునకు గూర్చియు నూచనలగావించిరి. అనూదించు భావవైఖ్యలను వేర్వేరుగ భావించి వచ్చునట్లుగా లేదు. (విజిపు వస్తువిహారము, ఎన్నికలందు పోటీనిచ్చి కాననసభలో ప్రవేశపెట్టుటకు, సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము, స్వరాజ్యమును సాధ్యమగు యుక్తమార్గముల సంపాదించుట, వీనిగూర్చి మాటాడుటలో కొందరు మిత్రులు దౌర్జన్యరాహిత్య అసహాయోత్సాహములే లేకనేయక మాటాడిరి.

ఇకను కాననసభలను సమగ్రము వచ్చినపుడు అనుకొనిపరిశీలించవలెనను. కాననసభలకు వెళ్లవలెననువారును, ఎన్నికలకు నిలువవలెననువారును చర్చలనుభవము కురిపించిన ప్రశ్నలనుబట్టియు, వానిభావమును బట్టియు జూడ వారి కంతుకముల లేనటుల స్పష్టమాయెను. కొందరు ఆసభలో సభికసంఖ్యాకులే భావముతోనున్నను తిరస్కరింపవలెనను నుద్దేశముతో అతీర్మానమును తిరస్కరింపవలెనని తిరస్కరించిరి. పంజాబునుండి వచ్చిన వారు కొందరు తమకున్న కష్టములను వివరాలకు సానుభూతి గల్గుటకు సత్వమునకును ఉత్సాహముతో వేసిరి. కాననసభలం ఘనమునకు, అసామ్యదాహు మరతులను తొలగింపవలెనని కొన్ని సరణలు వచ్చినట్లుండెను. మరికొన్ని సరణలు జేబుడెను. తీర్మానములను 25 లక్షలగాక 50 లక్షలు చేకూర్చవలెననియు, 50 వేలవాలంటియుగాక 1 లక్షవాలంటియుల జేర్చవలెననియు, ఈ కార్యక్రమమును పూర్తిజేయుటకు ఏప్రిలు 15 కు తేదీ నిర్ణయింపవలెననియు, ఇక వారు వెలులకు సంరంభమును ప్రారంభింపవచ్చుననియు సరణలు మరికొన్ని జేబుడెను. మనమే కాననములను నిరోధింపవలెనను, వేలకొలదిమనుష్యులుండి కొటిరూపాయలవచ్చినపుడే లెక్కలేకపోగా 50 వేల వాలంటి కలతోను, 25 లక్షల రూపాయలతోను యేమిపనియగును ఏమివిజయము గల్గునని సభ్యులడిగిరి. కాననసభలకు వెళ్లవలెనను ఎన్నికలకు నిలువవలెననువారు ఈతీర్మానమునకు విరుద్ధముగ నుండుటయేగాక, తమకున్న విశ్వాసమును యీ తీర్మానము వట్టిమాట, కన్నీళ్లు కుడుముటకని వెల్లడించిరి. ఈతీర్మానముయొక్క సర్వోత్కలమును, సత్వమును, భవిష్యత్తునీతియుతో నేమికన్నెను రాని యని గుండె రాయి జేసికొనినవారలు విశ్వసించిరి.

అసామ్యదాహు తీర్మానమునందలి వాలంటి ప్రతిపరతులను గూర్చి చాల ఆక్షేపణలువచ్చెను. కొందఱు ఆ పరతులను మాత్రము లెక్కజేయవలెనని. మరికొందరు పరతులను కొంత తగ్గించవలెనని. కొందరు మిత్రులు లంగికరింపవలెననుటకు యీ తొమ్మిది పరతులలో నేమి గలదో తోచుకొని. "నా క్కర్మ లం దు దౌర్జన్య రహిత ము గ నుం డి, ఉద్దేశమునందు దౌర్జన్యరహితముగ నుండుటకు సర్వోత్కలము గల్గి ప్రయత్నింపవలెను" అను పరతు చాల బాధకరముగ నుండెనుగాజోయెను. ఇచట ఉద్దేశమునకును భావమునకును భేదము గలదు. దీర్ఘిలో నిర్ణయించినటుల భావమునందు అసామ్య గల్గి యుండుట మాట్లాడు దిద్దినటుల కొరకు సిద్ధాంతములకు వికల్పముగా నేరదు. తరువాతిపరతు చేతితో వదిలివేసిన ఖడ్గమునుపయోగింప వలెననియే. ఇచట ఉపయోగించుటనగా భరించుట అర్థము. కుద్ధ ఖడ్గమును భరింపలేని నీవాయీ జాతీయ విమోచనసంగ్రామమును పోరాడుటకు తగినవాడు గాదనవచ్చును. ఆ స్ఫుర్తి త వి మ య ము లో ఆ

సంవత్సరాది సంచిక

అచ్చగుచున్నది.

సంవత్సరాదిసంచిక అచ్చగుచున్నది. చందాదారు కు సంవత్సరాదిని చేరుచు. జనవరి మాసాంతములోపల చేరని వ్యాసములను చిత్రపటములను ముద్రింపజాలము. ముద్రింపవలసిన వ్యాసములను పటములను వెంటనే పంపి సంవత్సరాదికి సంచికను సకాలమునకు వెలువడునటులు తోడ్పడుట కాంధ్రమహాజనులను ప్రార్థించుచున్నాము.

సంపాదకుడు,
అంధ్రప్రదేశ్, 7, కంబుకెట్టి వీధి మద్రాసు,

పాపమును తొలగించుట అసామ్యము గనుచి సాధ్యమైయున్నది. ఆస్పృశ్యులతో సంసర్గమును గల్గివారికి నేర జేయుట భగ్యముగ భావించవలెనని ఆధర్మియుడు గలదు. ఈ ప్రతిభావము నంగీకరింప కున్నయెడల మాలమాదిగ వాలంటి రులతో కలసి పనిజేయుటెట్లు? కలసి పనిజేయునపుడు వానిని తాకగూడ దనియెదరా? ఇతరమిగిలిన మరతులలో వైరుధ్యకా కారులు చెప్పినటుల వివరణనియు దేశముకొరకును సుతము కొరకును ఎట్టికష్టము వచ్చినను, కార్యాచరణాప్తిగాని అభియోగముగాని, సురణముగాని సంభవించినను ఏమాత్రము గినుక వహింపక సిద్ధముగ నుండవలెననిగలదు. ఆగ్రహమునకు కాననోల్లంఘనమునకును పరస్పర విరుద్ధము కలదు. కావునకాననోల్లంఘనమునకు సిద్ధముగ నుండుట కెంతటి విపత్తునైన నెదుర్కొనుటకు సంకల్పముగ నుండక తప్పదు.

కాంగ్రెసు స్థలకాలనిర్ణయములు

ఈ ప్రతిక యిదిగలలో నొకసారి కాంగ్రెసు మార్చిలో నెక్వడో జరుపవలెనని నూచించెను. ఆ సమయము చైత్ర శుద్ధమునకు సరిపోవునటుల నూచింపబడెను. అనూచన అంగీకరింపబడక పోయినను, అది సద్వీక్షణముతో గ్రహింపబడెను. ఈ నూచన యే త్వరగ గ్రహింపబడినది. అనూచనను అంతర్వర్తగా నంగీకరించినయెడల కాంగ్రెసుయొక్క సామ్యస్వభావమునకు భంగకరముగ నుండెడిదే. ఐనను కాంగ్రెసుకు వచ్చిన ప్రతినిధులు అమృతవరం, నాగపూరు, అహమ్మదాబాదు, గయలలో చలిచే పీఠింపబడినటుల మాత్రము సత్వము. ఆంధ్రదేశమునకు కాంగ్రెసు అవ్వన మంగీకరింపబడెను. మొదలు ఆసామ అహమ్మదాబాదు నది ఉత్సాహపడెను గాని యెడలలో సమయము కచ్చుసరికి అంతగా పట్టు పట్టలేదు. కర్నాటకము మాత్రము బహుఉత్సాహముగ నుండి ఆంధ్రుల నీసారికి విడువమని కోరెను. ఆంధ్రుల అవ్వనమే కుదకు అంగీకరింపబడెను. ఆంధ్రులిందులకు అమితోత్సాహముతోనుండిరి. ఇక్కడాంధ్రులకు సమయమువచ్చినది. ఈ సమయము చూరకొని వారు తమయొక్క వివరభావము నున్న, అతిభగ్యభావముననున్న, స్వాతంత్ర్యసామ్యస్వభావముననున్న సహకారభావముననున్న, విశేషము జేయవలయును. ఆంధ్రదేశములో నేడేమును నిర్ణయించినను అది, పురాతనమో ఆధునికమో సాంప్రదాయములు మంచివి ల్లియుండి, నీటివడలి బాగుగ నుండి, గ్రామపట్టణసౌకర్యము లుండి, మంచిభద్రతో పనిజేయు వార లుండి, అసహమ్యయెడల డబ్బుచాలకున్న పూర్తిజేయు సామర్థ్యము గల్గిడిగ నుండవలయును. 20వ లో క్రిందటి నవంబరు 10 కు తేదీని జరిగిన ఆంధ్రరాష్ట్రీయసభ అవ్వనిచుటకు అంగీకరించియుండుటచే, ఆంధ్రులకు విజయము చేకూరునటుల తగినస్థలమును నిర్ణయించిన మేము భావించెము.

ముఖ్యనిరాకరణము

ఈసంవత్సరం కాంగ్రెసుకార్యప్రణాళిలో నొకశ్రావ్యతీర్మానముగలదు. అది భారతప్రభుత్వమునకు నిరాకరణమునకు సంబంధించినది. ముఖముల కేవిధమునను డబ్బుకట్టనాదనని దేశమునకు సలహానిచ్చుచు మాత్రము తీర్మానమును గావించినయెడల చాలయుక్తముగనుండెడిది. ఈసలహా యిదిగలలో దేశమునకొంగంబడలేదు. మొదటిసారియే యిట్టి హృదయకామింతుగ గి. దేశమునై బాంబుపడినటుల వచ్చింది. గావున అది ప్రజలమానసములకు నచ్చకపోవచ్చును. ప్రభుత్వమువారు చేయువిపరీతపు ఖర్చులవలన మనమేల కష్టపడవలెననునంతయు విశదమైంది. కాని ప్రభుత్వమువారు చేయుచుండయు లింతటితో నంతమొందమా నేరవు, ఇప్పుడు ప్రారంభముగా గావు. అనిసంఖ్యాతీతములై యున్నది. వానిని నివారించలేనంతకాలము అసభింపవలసినదే. మరికొన్ని ఆక్షేపణలుగూడ జేబడినవి. దేశము మెటకే నాయకులుగ నుండువారలని యెదురుజూచుచుండ, మనము స్వరాజ్యమును బొందిన పిదప నేమి జేయవలెనని యడుగుట విచిత్రముగ నొకచును. స్వరాజ్యము సంపాదించుట నేమి చేయవలెనని దేశము తలసి కొనగోరుచున్నది గాని స్వరాజ్యము వచ్చినపిదప నేమిచేయవలె

నని అడుగుటలేదు. ప్రభుత్వమునకు నిరాకరించుటవలన, విదేశీయులను ముఖముల నీయకుండ జేయలేకపోగా, స్వదేశములోని సోదరులతోనే విరోధమును గలుగజేయును. ఏవిధమున నైన ముఖములపరిష్కారము గల్గునెడల, వెల్లుబడివెట్టిన యీ దేశమునను విదేశీయులను వారిదబ్బును కొల్పోవలెననియేనామిది చెప్పునది? ఇది ప్రతికారమున కెడమిచ్చుచున్నది. భూరముగనూడ నుండును. ఇందువలన అధికారవగ్రము వికరీకృతమిలిటరీభర్యను తగ్గించుకొనునని తలంచుట చాల విపరీతము. కాని యిట్టితీర్మానముల గావించుట వానివలన గల్గు భౌతికపాపము గావించికా వానివలని నైతికపాపమును జూచియెయున్నది. ఈ తీర్మానమునకు నిస్సంశయముగ ధర్మబలముండును. విలే విషయమే మనగా తీర్మానమందలి ప్రకల్పవాక్యములవలన నది ఉదాసీను చేయబడినది.

ఖద్దరుప్రచారకసభ

ఈ రాజకీయ వివాదముల గోల యంతయు నైనపిదప ఖద్దరు ప్రచారకసభలయమున నేవోయోమూలము ఖద్దరుప్రచారకసభలసభ జరిగెను. ఆసభలో ఖద్దరుప్రచారము జేయుచుండిన 10 మంది ముఖ్యులు జేవి ఒక్కొక్కరు తమ విషయమై మిగిలిన వారికి డిబ్బాకొరి. పిదప భాయిముగకొలాలగాంధీ ఖద్దరుకాఖనిర్మాణమునకుగూర్చి మాటాడెను. ఆకాఖకు ఒక డైరెక్టరును ముగ్గురు డెప్యూటీ డైరెక్టరులను గలరు. మరకొలాల గాంధీగారు ఖద్దరుత్పత్తిని జూచుచున్నారు. మధురదాసుగారు, కడుకు, నేపనులు జేయుచుండును జూచుచున్నారు. జరజానీగారు అమృతమును జూచుచున్నారు. ఈ మూడింటిలోను కడుకు, నేప, కనుల జూచుట ముఖ్యమైంది. ఖద్దరును చాక జేయుటెట్లు, వివిధ తయారుచేయుటెట్లు, కర్మిర్మాణము పూర్తి చేయుటెట్లు అను సమస్యలనుగూర్చి మధురదాసుగారు పాటు పడుచున్నారు. గుజరాతులో శ్రీలు కడుకుకని మాత్రము జేయుచును. తిరుప్పురలోని శ్రీలు వారే దూది యెటులుజేసి వదిలుకును ది. చిరక లో తాలూకాలోని శ్రీలు, తామే ప్రతిరానిగింజ దీని ఏకలచేసి వదిలివెడు. ఈ అన్నివోట్లను వడికి నూలు ఒకేధరకు విక్రయింపవలెను. ఇదియెట్లు జరుగును? దీనిని వివరించుట బహుశులభము. ఎవరో ఏవోవిధముగ ఏవట చేయగా, వడికిన శ్రీలు, తనంతటతాను ఏవనుజేసుకొనినడికిన శ్రీలంబై పానుదాంము జేయుట కత్తుకకాలము దీనికొనును. సరిగా గింజలు దీయక సరిగా ఏవట చేయుని దూదిని దారముదీయట పాను తయారుజేయుటకు మరిత యెక్కువకాలము పట్టును. అందుచేతనే ఒకేరేట్లుండుట సాధ్యమగుచున్నదని మేము చెప్పెదము. కాలము కృతయైనపుడు పనిత్యగజేయుటవలన అక్కడపోయినది యిక్కడ పూడును—జన్మభూమి.

కాననసభాధ్యక్షుల సమావేశము

కర్ ఆలెగూండర్ వడ్డినన్ గారి యధ్యక్షతన జరిగిన వై సమావేశమున మహాజ ధర్మియభివృద్ధి రాష్ట్రీయకాననసభలలో సెంట్రల్ ప్రభుత్వమునకు సంబంధించిన విషయముల చర్చించుట బిల్లులగుర్చి చేయబడు నుపన్యాసముల విషయమున నవలంబించిన గిని నియమము ఉపన్యాసముల (వానీకొనివచ్చి చదువుట సభిలపుటల జేయుటకు సంబంధించిన నియమములును, అధికార గభ్యులు వోట్లు నిచ్చుటను గూర్చిన నియమములును, నిర్ణయింపబడెను.

నెల్లూరులో రామదాసనాటక మాపబడినది

అనివార్యకారణములవలన శ్రీకృష్ణవిలాససభ వారు నెల్లూరున 17 కు తేదీనాడ ప్రకటించిన రామదాసు నాటక మాదబడెను. ఎప్పుడాడనది ప్రకటనములమున తెలుపబడును. ఇప్పటికే టిక్కెట్లు కొనినవారు అటిక్కెట్లును ఆనాటికి వాడవచ్చును.

రైలుప్రమాదము

15 కు తేదీనాడు లాచెన్నపూరు బర్మాక్ మధ్య కట్టా జనదలనందున ఒకరైలునకు ప్రమాదము సంభవించెను. 4 వారిలకు గాయములు కలిగెను. 6 వారు మృతికొందెను.

ఆంధ్ర రాష్ట్రము

రంపవీతూరి అంత మొందుట

పితూరీదారులు చాలమంది లొంగుట తక్కినవారు గ్రామముల ప్రజలలో కలసిపోవుట

మిగిలిన కొద్దిమంది రెండుజట్లుగా విడిపోవుట

రామరాజు చనిపోయెను లేదా మన్యమున నేగ్రామములలో దాగియూడెను

పితూరీదారులజట్ల నిపుడు నడిపించుటలేదు

కట్టవడిన పితూరీదారుల కేసుల విచారణకు స్వేచ్ఛలుమేజిస్ట్రేటును నియమించుట

కారాగృహ విముక్తులగు కాంగ్రెసు సభ్యులకందరి కావ్యసము

20 వ తేదీకి ఏలూరు రావలెను. పానెంజరుబండ్లలో వచ్చువారు పవరుపేటలోను మొయిలుబండ్లలో వచ్చువారు ఏలూరుప్రేవనులోను దిగవలెను. శ్రీయుత దండు నారాయణరాజుగారు తఃతీవా

రంపవీతూరి

పూర్తిగా ముగిసినదనియే చెప్పవచ్చును

రామరాజు సరాలియయ్యెను

పితూరీదారులపై కేసుచేయబడును

(చుడగాను మెయిలు)

శ్రీరామరాజు నాయకత్వము తొలపోయినందున రంపవీతూరి పూర్తిగా ముగిసిపోయి కనబడుచున్నది. ఇంకను కొద్దిమంది తప్పించుకొని తిరుగుచున్నారని. కొందలలో దాగియున్నవారిని గూడ పట్టుకొనుటతో పని పూర్తియగును.

రెండు జట్లగుట

డికేంబరు 6 వ తేదీని పోలీసులు పితూరీదారులలో చాలమందిని రూపుమాపిపిమ్మట మిగిలినవారు రెండుజట్లుగా చీలిపోయిరి. వారిలో మరల చాలమంది లొంగిపోయిరి మరి కొందరు కత్తి తప్పించుకొనుటకు పోవోయి గ్రామముల ప్రజలలో చేరిపోయిరి. ఆ రెండుజట్లలోను గూడ నిపుడున్నవారి సంఖ్య అతిస్వల్పముగా నున్నది అందులో కట్టవడిన భాగము మాత్రమే కట్టవడిగా నుండగా చూడబడినది.

గంటం దొరయ్య

మొదట శ్రీరామరాజుకు సహాయముగా నుండిన చిన్న నాయకులలో నొకడగు గంటం దొరయ్య నాయకత్వము క్రింద రెండేజట్లువారు గోలకొండ ప్రాంతమున దాగుడు మూత లాడుచున్నారు. ఈరెండు జట్లనుగూడ పోలీసువారి లక్ష్యములోనే యున్నది. త్వరలో వారి నందరినిగూడ సరెట్టు చేసెదడ.

శ్రీరామరాజు

శ్రీరామరాజు గారి ఏమైందియును స్పష్టముగా తెలియలేదు. కాని ఇయన యిప్పుడు పితూరీదారుల జట్లను నడుపుట లేదు. ఏజట్లలోనుగూడ నభిరుద్ధుడు. డిసెంబరు 6 వ తేదీని లయ్యకు బయలుదేరినాడని తలెత్తింది. అటులే అదవిలోనికి ప్రాంతలాడుకొని పోయినది. అనుచు ల దన నాయకము వదలి పోయెను. అది పోయి చనిపోయి యుండునని యిటీవల జట్టుబడిన వాడొకడు తెలిసెను.

అదేయ జరిగిన పిమ్మట లయ్యకును చిన్న నాయకులలో నొకనిని విచారణ చేయించిరి. ఆ విచారణలో నాచిన్న నాయకుడు శ్రీరామరాజుకు తుపాకితో కాల్చి చంపెను. అని మరియొక కలురు తెలిసెను.

డికేంబరులో పితూరీదారుల నాడిపోయిన పిమ్మట నిక రనవనిసాగదని ప్రహించి రామరాజు పితూరీదారులను వదలివేసి రహస్యముగా గ్రామములకు పోవోయెను. దుశ్యుకుండలగర్గ నున్న గ్రామములలో కాళ్ళ వనో దాగియున్నాడని మరియొక వర్తమానము ప్రభుత్వోద్యోగులకు తెలిసినది.

కేసులవిచారణ

ఈతీతిగా పితూరీ ముగిసినదని దొరలనమువారు నిశ్చయించిపట్టుబడిన పితూరీదారులకేసులను విచారణ చేయుటకును పితూరీ కారణముల వన్నిటిని తెలిసికొనుటకును ఒక స్వేచ్ఛలు మేజిస్ట్రేటును నియమించిరి.

చార్జెస్ కెప్టెన్

వీరి ఆకాలమారణములన కలిగిన సంతాపమును తెలియచున్న కలకత్తా ప్రాంతాధ్యక్షులకు న్యాయమూర్తి గ్రీవుగాగూ ఒక చిన్న ప్రసంగము గానించిరి.

కారాగృహ విముక్తులగు

కాంగ్రెసు ప్రచారకులునాయకులు

జనవరి 20 వ తేదీకి ఏలూరు రావలెను

శ్రీయుత దండు నారాయణరాజుగారు

ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘమున సభ్యులుగా నుండక పోయినవారి కారాగృహముల నుండి వదలబడినవారి రందరును జనవరి 20 వ తేదీకినివారము వాటికి ముఖ్యముగా ఏలూరు రాగోరజు, ప్యాసింజరు బండ్లలో వచ్చువారు పవరుపేట స్టేషనులోను మొయిలుబండ్లలో వచ్చువారు ఏలూరు స్టేషనులోను దిగవలెను. అని శ్రీయుత దండు నారాయణరాజుగారు తేడు ఏలూరునుండి తరివార్తను పంపిరి.

సర్ సురేంద్రనాథ

బెనర్జీ గారి కుమారుడు

బాబూ భాబాశంకర బెనర్జీగారిపై కేసు

నా కరు ను కొట్టుట

శంకర బెనర్జీ గారింట్ల నాకరుగా నున్న మంగలుచెందను నతనిని అక్రమముగా శంకర బెనర్జీగారు కొట్టినని మంగలుచెందు రిరీ క క్షమ ప్రకారము కేసుచేసెను. ముఖ్యము కోర్టుకు హాజరు కావలెనని ఫిర్యాదీ కోరెనుగాని సుబ్జిడివిజనుల మేజిస్ట్రేటు యొకడు సమనంతలేదు. క్రి. ప్రా. కోర్టు 202 కేసు క్రింద నాకరుచేయుటకు తుత్తరవిచ్చెను. సానిసిటరు ఎస్. ఎస్. ముర్జీ గారు బెనర్జీగారి వక్తావళి గ్రహనించుటకు నిజమొకటనిరి. (నర్వంటు).

దేశబంధు భానుగారు

లాహోరు నేషనుపత్రిక

లాహోరు నేషనుపత్రికా ప్రత్యేక ప్రతినిధి కలకత్తాలో దానుగారిలో గంభీరించెను. గయలో సామోదించబడిన తీర్మానము నిష్పలమని రెండుమాడు తెలులలోనే స్పష్టమగును. కాననోల్లంఘనమును గూర్చిన తీర్మానములు ఆచరణలో పెట్టుటకు సాధ్యపడవు. అతిగా కాననోల్లంఘనమును ఏర్పాటుచేయజాలరు. నేడుగూడదు. అధ్యక్షుల మొదటివ్వు కాననోల్లంఘనములను ప్రత్యేక ప్రయోజన మేమియును లేదు. మరల రెండుపక్ష ములవారును కలిసికొందురు. అవసరమహాసభ అందుకొరకు ప్రత్యేకముగా జరుపబడునుననుభవము నాకు కలదు. అని భానుగారు పడిరి.

అవసరసభను లాహోరులో జరుపవలెను

అట్టి అవసరసభను బడుపుడెడల భానిని లాహోరులో జరపవలెను. అటుల చేసినచో నిమిషమంతకయెందు హిందూమహమ్మదీయమైత్రీ రత్నక స్థిరపడక మానదని నేషను పత్రిక వ్రాసెను.

లారెన్ను ప్రభువు విగ్రహము

లారెన్ను ప్రభువు కలవిగ్రహమును లాహోరు మాట నుండి మాడువారములలో తియించవలెనని లాహోరు కాంగ్రెసు సంఘమువారు ముఖ్యనికలుసంఘమువారికి వ్రాసిరి. ఇపుడా మాడు తెలులను గడచెనగాన కాంగ్రెసువారు పంజాబు దొర తనమువారికి ఆర్యతేభ సంపుటకు నిశ్చయించిరి. భానిని గూర్చి కాననోల్లంఘన మొనరించుటకు ఏర్పాటులు జరుగుచున్నవి. మంచిపద్ధతులమీద కలంటిన శంఖములను మరల శేర్మరచుచున్నాడు. ప్రచారముగూడ జరుగుచున్నది.

మద్రాసు కార్యరేషను

ప్రత్యేక సమావేశము

కార్యరేషను అధికారులు జీతములు పుచ్చుకొని గాని గౌరవముగ గాని ఇకరసలను చేయుటకు సౌకర్యము కలుగజేయుచు ఉటికల రాష్ట్రీ జకానవళయో దోక మునిసిపలయట్టపు సవరణ బిల్లు ఆమోదించబడినది. ఈవిషయమై ఆలోచించుటకు ప్రత్యేకముగ కార్యరేషను సభను జరుపవలయునని 12 మంది సభ్యులు కోరగ, నిర్ణయించెను. సాయంకాలము సభ సమావేశమయినది. భద్రురచ్చిన కాన్సిల్లర్ల సంఖ్య అధికముగ నుండెను. కర్. పి. త్యాగరాజు శెట్టిగారు అధ్యక్షత వహించిరి.

కె. త్యాగరావు గారు య్యోకిండి తీర్మానము నుపసాదించిరి:—

కార్యరేషను ఉద్యోగులు జీతము పుచ్చుకొని గౌరవముగ నైనను ఇకర వయసు చేయుటకు సౌకర్యము కలుగజేయుచు చట్టమును సవరించుటకు ఈ సభవారు ఖండించుచున్నాడు. ప్రాంతచట్టము నకనరించి పోర్టుటట్టు కాననసభ విటియందు రప్పించిరి. మరీ ఏ విషయములందు కార్యరేషను ముఖ్యోద్యోగుల పాలుగైకొనకూడదని యున్నదనియు నైన నూదించిన విధమున మునిసిపలు చట్టమును సవరించుట ఎంత మాత్రము యుక్తముగ లేదనియు తానెందు కీ తీర్మానము నుపసాదించుచున్నాడనియు త్యాగరావుగారు చెప్పిరి.

డాక్టరు కామతుగారు తీర్మానమును బలపరచుచు కార్యరేషను ఉన్నతోద్యోగులు ఇకరవయసుకూడ చేయుటకు అంగీకరించి కార్యరేషనుపయలు జరుగవని చెప్పిరి.

కాననసభయం దీనవరణ ఆమోదించబడిన పిమ్మట ఈ విషయమై చర్చ కలుపుట నివృత్తియొజనమని కేలుగోపాల శెట్టిగారు టి. యన్. రామస్వామి అయ్యగారు ఎ. తిరుమలే పిల్లగారు అభిప్రాయపడిరి.

ఇది ముఖ్యమైన విషయమనియు ఇట్టిసవరణలను చేయవలసినపుడు ప్రభుత్వమువారు కార్యరేషను సభ్యులకు ముందుగా తెలుపుట అవసరమనియు టి. ఎ. నటేశంగారు చెప్పిరి.

కమిషనరుగారు గవర్న మెంటు ట్రాన్స్ఫర్టుకు పదవిని అంగీకరించవచ్చునని కార్యరేషనువారు కడచిన సంకల్పరము తీర్మానించి యుండుటచే ప్రభుత్వమువారు చట్టమును సవరించుట రక్క కాదనియు ఇందుల కంత ఆశేపించుట అవసరమనియు తడికావలం శెట్టిగారు చెప్పిరి.

ఈ సవరణచే కార్యరేషను వ్యవహారములు చక్కగ జరుగుటకు ప్రతిబంధకము లేర్పడుననియు కార్యరేషను వారు యీ తీర్మానమును ఆమోదించిన కాననసభ్యులుగావించిన సవరణను నిరాకరించవలయునని సవర్నరుగారిని కోరవచ్చుననియు సామి మెంకటాచలం శెట్టిగారు శెప్పిరి.

తీర్మానమును బలపరచుచు సుబ్బరాయలు మొనలి చేరి కాచారిగార్లు మాట్లాడిరి. ఆశేపించుచు డాక్టరు నటేశం, భాబు శిస్సానుసాహేబు, కిర్రకళ మొదలిగార్లు మాట్లాడిరి. తీర్మానము నిరాకరింపబడుట

వోటు పుచ్చుకొనబడినది. తీర్మానము అధిక సంఖ్యకులచే నిరాకరింపబడినది అధ్యక్షులు చెప్పిరి. త్యాగరావుగారు పోలు కోరిక 9 మంది అసహాయముగను, 20 మంది ప్రతిపాలుముగను సభ్యులకు నిచ్చిరి. ఒకరు లెక్కలుగ నుండిరి.

చెట్టేశ్వరీ నందలి ఈటలులాడినందు గుట్టుము లుండుటకు పోలార్డులుగా వచ్చిన తై నెన్ను క్షుణ్ణుచేయుటకై మరియొక ప్రత్యేక సమావేశము జరుపవలయునని కోరబడినది. మూడు సెలవులకై నెన్ను ఇష్టముచేసినవారు కావున ఇది అంగీకరింపబడును. విషయముకాదనియు పోలార్డుమిట్టి అధ్యక్షులకు డాక్టరు నటేశంగారు చెప్పిరి. ఈసమావేశమును అంగీకరించి ప్రత్యేకసభ జరుపుట అవసరమని సభ్యులు తీర్మానించిరి. అంతటితో సభ ముగిసెను.

ఆంధ్ర భాషాభివర్ధన సమాజము, ప్రెసిడెన్సీ కాలేజి:—ఈసమాజమున 17 వ తేదీబుధవారం 4.15 నిమిషములకు మ|| ర|| రా|| శ్రీ విద్యాశేఖర అక్కిరాజు ఆమాకాంక్షముగారు దృష్టిధేయము గురించి ఉత్సవనింతురు. ఆంధ్రవహజను లందఱును రాప్రార్థించుచున్నాము. కలక కొలను వెంకటరామకృష్ణ, కార్యదర్శి.

వృష్టి

నిన్నటి శోభన సహాయ ప్రాంతముల సంధించినమకు సంవలన ఫలితముగ బెజుచ్చిస్సామున కొలదిగ వృష్టిగలిగినది. మలచారు చెన్నపురులందు వానం కొలదిగ దరిసినది. తిరునల్వేలిలో 4 పడనుల వాన దరిసెను.

బెంగాలు వ్యయనిరయ సంఘనివేదిక

రు 16509710 వ్యయము తగ్గు

ఒక్క మంత్రిస్థానము, రెండు కార్యనిర్వాహకసభ్యుల స్థానముల అద్దపత్రవలయును.

డివిషనల్ కమిషనర్ స్థానములు, ఫిషరీసుశాఖయును, పరిశ్రమశాఖను, మొదలగునవి అద్దపత్రవలయును.

కార్నరుగారి లంగరక్షవర్గము తీసివేయవలయును.

కలకత్తా, జనవరి 15:—బెంగాలు వ్యయనిరయ సంఘము వారు 16509710 రూపాయల వ్యయము తగ్గివేయు నిర్ణయము సూచించిరి. ఈ నిర్ణయములవలన 21429.0 రూపాయలు ఆదాయ మభివృద్ధియగును. తక్షణమే ఒక్క మంత్రిస్థానమును, ఒక్క కార్యనిర్వాహకసభ్యునివదియు, క్రొత్త యెన్నుకైన తరువాత నదియొక కార్యనిర్వాహకసభ్యునిస్థానమును ఇద్దరు అదపత్రవలయును. ఇద్దరు కాపనసభ్యులే కార్యనిర్వాహకసభ్యులు గను 2 నుగ్గురులును నియోజింపబడిన చాలునని వారు తలచిరి. డివిషనలు కమిషనరు (సుపరీమను కలెక్టరువదికి సమానము లైన నుచి) ల స్థానములు రద్దు చేయవలయును. ఫిషరీశాఖ బాత్తుగా తీసివేయవలయును. పోలీసుశాఖలో 151 లక్షల రూపాయలును, విద్యా శాఖలో 15 లక్షలను కలపి ఖర్చుచేయవలెనని. ను యొద్ద రక్షించువట్టియు, రైలు మిల్లిటరీయొక్కయు పోలీసుశాఖల సంఖ్య చాల తగ్గించవలయుననియు, సి. వి. డి. కాలనీయోల ననేకమంది తీసివేయవలయుననియు పోలీసుశాఖ వ్యయము తగ్గించవలెననియు సూచించిరి. డిప్యూటీ ఇన్స్పెక్టరుజనరలుస్థానము తీసివేయవలయునని, జిల్లాలోని పోలీసుదళము తగ్గించవలెననియు 11½ లక్షల వ్యయము తగ్గును. 1912 సం. మెన్సి పోలీసుస్టేషనులందో అన్నియు యిట్లుంటే నుచి తగ్గించి తీసివేయవలెను. కలకత్తాలో పోలీసువారిసంఖ్య అవసర్యకరముగ పెట్టుదుగానున్నది. దానిని తగ్గించవలెననియును. ఇందువలన 3 లక్షల రూపాయల వ్యయము తగ్గును.

విద్యావిధానమున తగ్గింపు

ప్రస్తుతవిధానము ననుసరించి అవసరమైన గురుకులు పాఠశాల తీసివేయవలయును. ఇందువలన 4 లక్షల రూపాయలు మిగులును. పాఠశాలాధ్యాయులు బుద్ధిమంతులైన ప్రాథమికవిద్య అభివృద్ధికొందును కనుక నవీకృతపద్ధతు స్థానములు రద్దుచేయవలయును. ప్రాథమికవిద్య నలయు లోకాలు వాడేల స్వాధీనపరచవలయును. హైస్కూల్స్ విద్యావిధానము కూడ లోకమువాడేల చేయవలెనని అభిప్రాయము చెందునని గోచరించుచున్నందున వానినినూడ వారికి స్వాధీనము చేయవలయును. ప్రభుత్వము వారికి కావాలయొక్కటి తప్ప తక్కిన కళాశాల లన్నియు నూడ స్థానికస్వపాఠశాల శాఖవారికి స్వాధీనముచేయవలయును. స్కూల్ ఇన్స్పెక్టర్స్ స్థానములను, సహాయక పాఠశాల అసిస్టెంట్ ఇన్స్పెక్టర్స్ స్థానములను రద్దుచేయవలయును. డిక్లా విశ్వవిద్యాలయమువారికి చెప్పు సహాయమునం దొక లక్షరూపాయలు తగ్గించవలయును.

సివిల్ మెజిస్ట్రీయల్ శాఖ

డివిషనల్ కమిషనరులవలన కలగులాభ మేమియు లేనందున ఆస్థానములను రద్దుచేయవలెనని. సివిల్, సెషన్స్ జడ్జీల అధికారిగా వచ్చింది అనవసరమగు నున్నచోద్యోగుల స్థానముల తీసివేసిన వ్యయము చాల భాగము తగ్గును.

శాసనసభాశాఖ

(అవసరమైన ప్రశ్నల వేయటంతో కాలము వృథా గడపబడుచున్నది. అందున) శాసనసభకుండు నడుగుబడవలసిన ప్రశ్నలసంఖ్య తగ్గించబడినది కానునభిప్రాయమును చీతము నివ్వగూడదు. కనీసముగారి అంగరక్షకభాగమును తొలగించవలయును. కాశ్యపశాఖను పరిపాలనాశాఖను వేరుపరిచినందున వ్యయముభివృద్ధియగుచున్నది. కార్యదర్శిశాఖలములుంటే ప్రధానకార్యదర్శి, అధిక కార్యదర్శి, కార్యయంచా రణకార్యదర్శి స్థానిక వ్యవహారకార్యదర్శి, అను స్థానములు లేని అది రెంటి నేకము చేయవలయును. జిల్లా పరిపాలనమునందు 2.0 మంది కాపరీల చిన్న యంత్రముల తొలగించి రెండున్నచోద్యోగులకాఖలను నిర్మించవలయును. నీరు రాష్ట్రాద్యోగులుగా నందవలయునని గాని అభివృద్ధిగుణగ నుండ గూడదు.

పరిశ్రమశాఖ

శ్రమసమీక్షకులను, కొన్ని చిన్న పరిశ్రమలను మాత్రము సలహా నియంత్రకంపే వేరు ఉపయోగకరమైనవని పరిశ్రమ శాఖవారు చేయవలెను. అందున ఆశాఖను కొత్తగా తొలగించవలయును.

ఈ విధానముల వనుసరించిన కాలభవము మిగులును. ఆభవమును పాఠశాలభివృద్ధికి వినియోగింపవలయును. ప్రజలందరూ స్థానికశాఖలందు తగ్గి వహించి పాల్గొనవలయును. ప్రభుత్వమువారి కష్టము చాలవరకు తగ్గును. ఇప్పుడు స్థానికవర్గమువారి స్వాధీనమున కొంతమందిని శాఖలందును పరిపాలనము స్థానికవర్గము వారిచేత నుండవలసినదని అభిప్రాయమునందు ప్రభుత్వము వారిచేయవలెననియును. ఈ అభిప్రాయము రాష్ట్రమునందు భవముల విచ్చి విధానములగుండా ప్రభుత్వమువారిచే యేయవలెను. స్థానికముల ప్రాధాన్యమును బట్టి సహాయభర మివ్వవలెననిది.

ఉద్యోగములందు భారతీయులు

ఈనియమము సంఘమువారు ఒక్కపెద్ద పరగణము ప్రాంతము ఉద్యోగములందు భారతీయులసంఖ్య హెచ్చుచేయుటకులభ్యుత్సాహమునుగట్టించి గాని పరిపాలనాసామర్థ్య మేమియు తగ్గును. వి. సి. యస్. శాఖలందు పోలీసుశాఖలందు భారతీయులసంఖ్య కొలదికొలదిగా హెచ్చుచేయవలయునని, వ్యయ పరిపాలనాశాఖలందు అయిరోపియులను గాక భారతీయులనే చేర్చుకొనవలయును. ఇతరశాఖలందు భారతీయులసంఖ్య హెచ్చుచేయుట మాత్రం సంబంధపరమైనందున తగ్గించవలెనని అయిరోపియును ఉద్యోగముల ముక్తి ముంచవలయును. వ్యయము తగ్గించవలయునని నిర్ణయము ననుసరించవలెను.

ఈవిధానము రాష్ట్రములందు ప్రారంభించబడి అభిలభ్యరతశాఖలందు తరువాత నభిలభ్య తేదవలయును. ఇతర వారు ఆదాయవ్యయజీతల తలకించగా అనవసరమైన వ్యయము రాష్ట్రములందు తగ్గించబడినది. విరోపియోద్యోగులకు పరభారతీయోద్యోగులకు మధ్య తేడా తగ్గించవలెననియును. ప్రస్తుతస్థితి లందు భారతీయులసామాన్యోద్యోగులకు దీనిగనటు అనవసరము. అట్లుతీసిగనటు యవగరమే అయిన భారతీయులకు అయిరోపియులకు తేడా తగ్గించవలెననియును. ప్రస్తుతము కొన్ని శాఖలందు అయిరోపియులకు భారతీయులకుల చేతనే పరిపాలనముచేయవలెననియును. అయిరోపియోద్యోగులచేతము లో మాడుకొనిన రెండవంతు భారతీయోద్యోగులచేత వ్యవహరములును. ఈవిధానము ముగియుటకు కార్యనిర్వాహకసభ్యులకును, ఉపసభ్యులకును సలహాను, ప్రభుత్వమువారి సలహానులలో 10 దినములు తగ్గించవలయును. వేసవి కాలములందుకనగంబులకు ప్రభుత్వమువారు పోలీసు వాసివేయవలయును. ఇప్పటివలె సయోజితభివృద్ధిలకు రెండేండు నిమిషముల మాత్రం 1 1/5 మాత్రమే ముచ్చుకలెను.

20 మైళ్లకు మించి ప్రయాణము సల్పిన మైలేజీ నిమిషములను నివేదించుటకు ఎల్లప్పుడు పక్కటనము సలహానుద్యోగులను నిర్ణయకుని నులవెచ్చుకొనియు చేయవలయును. ఇప్పుడు వ్యయము తగ్గించునెవమన ప్రభుత్వమువారు ననుసరించినవిధానము మంచిదిగాదు. పర్యవేక్షకులకు తీసివేయవలసిన ప్రభుత్వము వారు చాల తప్పు చేసిరి.

* ప్రాకటమునొచ్చు సాక్ష్యములు మామ వి.జి.ప. స.స.

కలకత్తా ప్రాంత సమీక్ష

ఈసమీక్ష యింకను జరుగుచున్నది. పోలీసువారి కాపు దలచో బండ్లపడిన పాపములు నలువలెను గాని కర్మకర్తయ్యెను. ప్రాంతమునై రైలు రుక్మబద్ధగా అద్దపత్రములను సరకులు చేయవలెనని చాలకలెననుకారాభిప్రాయము ప్రభుత్వమునందును దానలకు అపాపకంబు బను గాంబులు తీరినవి. ఇంకను సేయవలెను జరుగవలెను.

నిమ్మ బాత్తుదర్శన సభము:—వైసంఘమువారి యాజమాన్యమున 19 వేది కుక్రవారం సాయంకాలము 6½ గంటలకు ప్రాధ్యే సమీక్షముననున్న వాసంపాడి కార్పరేషను మాడలన్నాటాలో ఒకసభ జరుగును. స్వామి బ్రహ్మసందగారు ఆదర్శకవీరితము గురించి ఉపన్యసించెదరు. డి.బి.జి. గారాయ నిస్వామి శెట్టిగారు అధ్యక్షత వహించెదరు.

మచిలీబందరు

(ఒకవిలేఖకుని నుండి)

కె. శ్రీనివాసయ్యంగారు
జనవరి 18:—చాలకాలమునుండి వుయ్యూరుపంగ కా యాత్రకుండునరు సలుకొట్టు జూరిన్ డిక్లనుక్రింద వున్నది. కాని కొలదికొలదికొలది శ్రీనివాసయ్యంగారు లెజవాడ వచ్చి నప్పుడు ఇకముందు నుండి వుయ్యూరు పంగకా యాత్రకు లెజ వాడనుకొట్టు జూరిన్ డిక్లనుక్రింద నుంటే చాలా బాగుంటుందని నూతనిది. శ్రీనివాసయ్యంగారువచ్చి జిల్లా మొత్తముమీద ఇదొకమాట చేసిరి.

కూనీకేసు

మహారు పదిరోజులకుండు జొన్నలదొడ్డి మాలగార్లద కను కొండపల్లి బుచ్చయ్యగారి పార్టీకిన్న కొట్టు బాగినదట. ఆదొట్టులలో, ఇద్దరు మాలగార్లకు కలవారము బద్దలయినవి. కొండపల్లి బుచ్చయ్యగారిని, పోలీసువారు పట్టుకొని తీసుకొని వచ్చి నేమనుచో వెట్టిరి. కేసు విచారింపబడి ప్రారంభించవలెను.

కార్ ఎన్ఫోర్సిమెంట్

కొలదికొలదికొలది, స్టీల్ థ్రు మిటింగు వువంకిరము లో జరిగినది. అసభ్యులు, మాటక 5½ రూపాయలల్లా 7½ వరకు ఫీజు హెచ్చుచేయవలసి దిగా ఒక తీర్మానము స్వామిగారు బడెను.

భో. ఒట్టాభిసేకాశమువ్యగారు

జట్టాభి సేకాశమువ్యగారు, గయా కాలగ్రామ నుండి వచ్చిరి. ఆయా తిరిగి, ప్రజలలో ప్రబోధము కలిగియుండు నున్నది.

వర్తకవిషయములు

మద్రాసు - మార్కెటు.

మానకము.

బాంకి తంతి మారకము	16 పెన్సి
బాంకిడిమాండు ద్రాప్టులు	16 1/32 పెన్సి
లండను డిమాండు ద్రాప్టులు	16 8/16 పెన్సి
బాంకి కొనుగోలు రేటు	15 11/32 పెన్సి
అదనంబు వాయిదా ద్రాప్టులు	16 1/2 పెన్సి

కలకత్తా మార్కెటు.

మారకము

కలకత్తా జనవరి 9 మంగళవారము

బాంకుతంతి మారకము	1 పి. 4 3/32 పె
డిమాండు బిల్లులు	1 పి. 4 1/3 పె

గవర్నమెంటు సెక్యూరిటీలు

6 0/0 ఋణపత్రములు 1928	రూ. 100-2
5 1/2 0/0 ఋణపత్రములు 1928	„ 100/4
6 0/0 „ 1931	„ 100/0
5 0/0 „ 1932	„ 100/0
5 0/0 యు. పి. బాంకులు 1928/41	„ 98/8

బొంబాయి - మార్కెటు.

బొంబాయి, జనవరి 9 మంగళవారము

ఇంగ్లీషు బారేగోల్డు.	26/0
తక్షణం వైసలా మింటుగోల్డు.	26/6
మొదటి తీర్మానము.	25/8
రెండవ తీర్మానము.	25/5/6
తక్షణం వైసలా బారేగోల్డు.	84
మొదటి తీర్మానము	83
రెండవ తీర్మానము	80/14

మారకము

బ్యాంకుతంతిమారకము	1 పి. 5/32 పె
డిమాండుబిల్లు	1 పి. 4 3/32 పె
వి. పి. టి	1 పి. 4. పె

నెసిల్లు మార్కెటు విల్లు. కంపెనీ వారి క్యా

లెండరు:—నెసిల్లు విల్లువారి పరిహారమున పెద్దక్యా లండనును అనుకొంటిమి. ఉన్నత భవనములు నవలను గొ. పో వు పెద్దయోడ చక్కగా రంగులతో చిత్రపటపడినవి.

మోహిని తైలము

కలకత్తా ౪౮ సీసా 1-కి అజాలు 0.12—0.12 మాత్రము. అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి లేక, మదరాసు

ఆంధ్ర పత్రిక

1923-వ సం॥ జనవరి నెల 16-వ తేదీ

మంగళవారము

జర్మనీ: సాత్విక నిరోధము

ఫ్రెంచివారు జర్మనీయందలి యాధుభాగము నాక్రమించిరి. జర్మనులు ఫ్రెంచివారితో తలపడిక పోయినను, సాత్విక నిరోధము నవలంబించుచున్నట్లు వార్తలు కలుపుచున్నవి. బాగుగ నులనుండి బాగు తీసికొనిపోవుటకు, ఫ్రెంచివారికి జర్మనుల విధివిధానము నెఱవేరుచు నున్నారని తెలుపబడినది. ఫ్రెంచి వారిందువలన ఆగ్రహపూరితులైరి. జర్మనుల ప్రతాప వహింపబడినను, వారి సాత్విక నిరోధ భావము ఎక్కువకలదు. గలుగజేయుచున్నది. ఫ్రెంచి వారు డబ్బిచ్చుకొని బాగునిచ్చుటకు జర్మనులు సమ్మతించినను, ఫ్రెంచివారికి కంగికిరింపదు. ఫ్రెంచివారు జర్మనీలో ప్రవేశించుటకు కారణము, జర్మనులనుండి బాగును కొనుటగాదు. బాగును లాగుకొనిపోవుటయే వారియద్దేశము. జర్మనుల పొగరుబొత్తుతనము నణచుటకు, ఫ్రెంచివారు తీవ్ర దండనకు గడంగెదమని, భయపెట్టుచున్నారు. జర్మనులు పశుబలమును పశుబలముచే నెదుర్కొన నెంచక సహాయనిరాకరణమును నవలంబించెదరు. జర్మనుల సాత్విక నిరోధమును ఫ్రెంచివారు తెలుల ఎదుర్కొనెదరో చూడవలయును. జర్మనుల కార్మికు లాగ్రహపూరితులై యున్నట్లు, వార్తలు కలుపుచున్నవి. ఫ్రెంచివారు మార్కులను ప్రకటించిరి. యాధుభాగమును ఫ్రెంచివారు నాక్రమించుటచే, ఇంగ్లండునకుమాత్రము లాభము గలుగుచున్నది. ఇంగ్లండునుండి బాగును తెప్పించుటకు జర్మనీదేశమును మరకొన్ని దేశములును యొడబడినవి. ఇంతవరకును వెనుకబడియున్న ఇంగ్లండు బాగువ్యాపారము, ఇకమీద మిగుల చురుకుగ నాగునని యూహించవచ్చును. రెండుదేశములు కలహించుచుండ మూడవదేశము లాభముపొందుట, సహజమేగద. జర్మనుల ఛాన్సలరు క్యూనెగారు రిచిస్ట్రాగ్ నభిలో నుపన్యసించుచు, ఫ్రెంచివారి యద్దేశము కేవలము నష్టపరిహారమును సంపాదించుటగాక, జర్మను సామాజ్యమును నాశనము జేయుటయే యని సూచించిరి. ఈతలంపు ఫ్రెంచివారిని నాల్గువందల సంవత్సరములనుండియు పురికొల్పుచునే యున్నదట. నష్టపరిహారములపేరుతో వారు తమతలంపు నెఱవేరుచునను నెరవేర్చుకొనుటకు బూనుకొనరని, క్యూనెగారు స్పష్టపరిచిరి. క్యూనెగారియూహ జర్మనులలో సామాన్యముగ వ్యాపించి యున్నదనటకు, జర్మనుప్రభుత్వముపై నభ్యులలో నధికసభ్యులు విశ్వాసము గనుటచుచు వోటుజేయుటయే నిదర్శనము.

ఫ్రెంచివారికి దురుద్దేశము గలదని తెలుపు వారొక్క జర్మనులేగాదు. ఇటీవలవరకు ఇంగ్లండునకు ప్రధానమంత్రిగనుండి, ఫ్రెంచివారిలో యద్ద సమయమునను, అందుకు పిమ్మటను కలసి మెలసి బనిచేసిన లాయడుజార్జిగారు సయితము, ఫ్రెంచివారికిట్టి యద్దేశము గలదని డెయిలీ క్రానికలుపత్రికలో ప్రాసరి. లాయడుజార్జిగారి వ్యాసమును నిన్నటిదినము ప్రచురించుటయిది. రాజకీయవేత్తల మనోభావములను రాజకీయవేత్తలే గుర్తెరుగుదురు. అందుచే, మంత్రాంగమునం దారితేరిన

లాయడుజార్జిగారు, అందు సమాన సమర్థులగు పాంకేరుగారి మనోభావములను గనిపెట్టగలరనుటకు సందియములేదు. ప్రాన్సుదేశమునకు రైనునది సహజముగ సరిహద్దుయై, అంతకును ఫ్రెంచివారి రాజ్యమును విస్తరింపజేసి, అక్కడ జలముగు దుర్గములను కట్టుచో, ప్రాన్సునకికమీద భయములేదని తలచెడివారు పలువురు ఫ్రెంచి ప్రముఖులలో గలరని, లాయడుజార్జిగారు సూచించిరి. ఇటుల భావించి వారిలో, మార్కుల ఫాక్సు సేనాని ముఖ్యుడు. ఫాక్సు సేనానికున్న పలుకుబడి ఫ్రాన్సులో మరియొకరికి లేదనట, స్వతస్సిద్ధము. గత సంక్రామము నందు మిత్రమండలి సైనికుల పూర్వమును జయప్రదముగ నడిపి జర్మనీ నోడించిన ఖ్యాతివలన, ఫాక్సు సేనాని పలుకుబడి మరింత విస్తరించెను. ఫాక్సు సేనాని కిష్టము లేనందువలననే, క్లెమెంకో గారు ప్రాన్సుదేశమున కధ్యక్షపదవిని గాంచలేక బోయిరిని, లాయడుజార్జిగారు తెలుపుచున్నారు. ఇట్టి ప్రముఖునిచే నడుపబడెడి ప్రాన్సుదేశము బ్రిటీషువారి హితమునుగాని, అమెరికావారి హితమునుగాని లెక్కనేయక, యాధుభాగము నాక్రమించుటయు, జర్మనులను శిక్షించుటకుగాను ఇంతను ముందుకు చనవలయుననుటయు జూడ, ఫ్రెంచివారి సంకల్పము కేవలము నష్టపరిహారములను లాగు కొనుటగాక జర్మనీ నణగద్రొక్కి తాను సురక్షితముగ నుండదలచుటయేయని, స్పష్టమగును. ఇందుకు మరియొక యాధారముగూడ గలదు. ప్రాన్సు, జర్మనులను బలవంతపెట్టియు, దండించియు, తనకు చేరవలసిన నష్టపరిహారప్రద్యము నంతను సంపాదించగలుగా? ఆయాశ బెట్టుకొనవలదని, ఫ్రెంచిమంత్రి యగు పాంకేరుగారు, ఛేంబరులో సూచించియుండిరి. విశేషప్రద్యము చే కూరు నను నాశలేదనియు ఏ స్వల్పపు మొత్తమో చేకూరిన చేకూరవచ్చుననియు, వారు ముందుగానే చెలిపిరి. పాంకేరుగారి ముఖ్యద్దేశము, జర్మనీ నణగద్రొక్కుటయని తేలుచున్నది. జాతుల జాతులమధ్య వైషమ్యము లీరికిని బెరుగుచు, ఒకరి నాశనము నికొకరు గోరుచుండ, ప్రపంచశాంతి ఎటుల గడుదును? నానాజాతుల సంఘములబోటు సంఘముల నెన్ని నిర్మించిన నేమి ఫల ముండును? వీరలమధ్య సుహృద్భావము బెరుగనిది, ఇట్టి సంఘములవలన లాభ మేమి గలదు? యూరపునందు, వివిధజాతుల మనోభావము మారినగాని, శాంతిగురుదరదని వైకొంటు గ్రేగారు చెలిపియుండిరి. ప్రాన్సు, బెల్జియములమధ్య బెరుగుచున్న ద్వేషానలము జూచిన, యూరపుభావిస్థితి యంధకారబంధురముగ నుండునని తలపవలసివచ్చును. జర్మనులదివరకు, పశుబలప్రయోగమునందు మిన్నందియుండిరి. విధ్వంసక యంత్రములను నిర్మించుటలో, వీరు తమ యోచనకై నంతను వినియోగించిరి. కాని, పశుబలాధ్యక్షము నిరుపయోగమని తేలెను. ఈమారు వీరు సాత్విక నిరోధము నవలంబించిరి. ఈకథలని పట్టుదలతోను, ఓరిమితోను కొనసాగించి, దార్జన్యమున కేమూలముగ నడంగక, సహాయ నిరాకరణమునకు వీరు బూనుకొనునదల, తప్పక విజయము బడయగలరు. ప్రపంచసాహధాత్రిని సంపాదించగలరు. ప్రవృత్తు మిలిటరీసము వన చేకూరిన యపకీర్తిని పోద్రోల్గల్గుదురు. ఇంతయగాక, నిరంకుశత్వమునెదిర్చి ఆత్మసంరక్షణగావించు కొనుటకు దార్జన్యముగాక కేరొక సాధన గలదనియు, పశుబల ప్రయోగమునకన్న ఆత్మబలప్రయోగము వేయిమడుగు లెక్కుడు ఫలకారి యనియు యూరపున కంతకును జర్మనులు నిదర్శనపూర్వకముగ జూపగల్గుదురు.

కీర్తిశేషములగు ప్రెడిక్టర్-హారిసనుగారు

సుప్రసిద్ధ తత్వవేత్తయైన, బహుశ గ్రంథకర్తయై, పాసిటివిస్టు దార్శనికులలో ప్రముఖులైన, న్యాయశాస్త్రజ్ఞుడుగు ప్రెడిక్టర్-హారిసనుగారు తొంబది రెండవయేట కాలధర్మము నొంది రని వినుటకెంతయు చింతించెదము. వృద్ధాప్యము వలన, వీరి మనోబలము తగ్గిపోలేదని, వీరు మొన్న మొన్నటివరకు చెలిపినభావములే నిదర్శనములు. కొంతకాలముక్రిందట, వీరు పాశ్చాత్య నాగరికత ఎటుల విఫలమయ్యెనో, నూతన పునర్నిర్మాణ మెటుల యవసరమో, తేటతెల్లము గావించిరి. ఆధునిక నాగరికమనందు, వీరికిగల విశ్వాసము మెండని వీరు వ్రాసిన రస్కినుజీవితముబట్టి గ్రహింపవచ్చును. అట్టి హారిసనుగారికి సయితము, కడదిన ఘోరసంగ్రామముచు ఆంధ్రవలన చేకూరిన దుష్ఫలితములును, నూతనప్రబోధము గావించెను. పాశ్చాత్యనాగరిక పటిష్ఠతయందు ఆతనికిగల విశ్వాసము చెదరిపోయెను. పాసిటివిస్టులు, పంచేంద్రియానుభవముల వైననే ఆధారపడెదరు. ఆగస్టుకాంప్టిగారను ఫ్రెంచితత్వజ్ఞుడు ఈశాఖను స్థాపించెను. హారిసనుగారు, కాంప్టిగారికి ముఖ్యశిష్యులై, వారిస్థాంతములను వ్యాపింపజేయుటకు కంకణము గట్టుకొనిరి. అయినను పాసిటివిస్టు సిద్ధాంతములు విశేషమంది నాకర్షించినట్లుల దోచుడు. చివరదివరకు హారిసనుగారి మతభావములు మారినేమోనని సందియము గలుగకమానదు. వీరిరచనా నైపుణ్యమును, శైలియు, కడుమనోహరములుగ నుండెను. వీరికి అనేకశాస్త్రములందు పరిచయముగలదు. వీరికుమారులగు అప్టినుహారిసనుగారు ఇంగ్లీషు రిప్రూ క్రిటికు సంపాదకులుగ బనిచేయుచున్నారు. ప్రెడిక్టర్-హారిసనుగారి మరణము, పాశ్చాత్య దార్శనికులలో గొప్పలోటును కలుగజేయుననుటకు సందియము లేదు.

వ్యర్థప్రయత్నము

బ్రిటీషువారిచే మెసపొటేమియా రాజగ నియమించబడిన హుస్సేనురాజుగారు, పూర్వపు తుర్కీ సుల్తానుగారి సహాయముతోను బ్రిటీషువారి ప్రోద్బలమువలనను, మక్కాలో కలీఫా అధికారమును వహించెదరని, డెయిలీమెయిలుపత్రికకు జెరూసలేమ్ విలేఖకుడు చెలిపెను. ఈవార్త మహమ్మదీయ ప్రపంచమునందు అత్యంతాగ్రహమును ప్రబలజేయుటయగాక, తుర్కీసమస్య పరిష్కారమునకు గూడ భంగము కలిగింపవచ్చును. మహమ్మదీయ ప్రపంచము, హుస్సేను రాజుగారియెడ ఇదివరకే తీవ్ర ప్రాతికూల్యము వహించియున్నది. వీరు కలీఫా అధికారమునుగూడ వహించుచో, యసంతృప్తి ఎంత ప్రబలమగునో జెప్పనక్కరలేదు. కలీఫా స్థానము తుర్కీలోనుండుటకు బదులుగ, మక్కాలో నుండుట బ్రిటీషువారి కనుకూలముగ నుండవచ్చును. ఈవిర్వాటును జేయుటకై వెనుకటి తుర్కీసుల్తానుగారిని మక్కాకు గొనిపోయి యుండవచ్చును. కాని, ఇందువలన కలిగెడి స్వల్పలాభమునకన్న నష్టమత్యధికముగ నుండుననుటకు సందియములేదు. తుర్కీలో క్రొత్తగ కలీఫా ఎన్నుకొనబడియుండెను. వీరి ఎన్నికకు మహమ్మదీయప్రపంచము వార్షము జూపియుండెను. ఇట్టిస్థితిలో కేరొక కలీఫాను బ్రిటీషువారి యధీనము క్రిందనున్న ప్రదేశమున ఏర్పరుచుట, వ్యర్థప్రయత్నము. లాసాని సమావేశమునందు, సంధి వ్యవహారములను నడుపుచున్న కర్జునప్రభుగారి కీర్తిపాటునం దేమయిన జోక్యము కలదా? ఉన్నచో, వారిచర్యను దూరదృష్టిగలవారిల్లరును నిరసింపకమానరు.

రైల్వేల పరిపాలన

రైల్వేల పరిపాలనను హెచ్చుతేసినందువలన, క్రయాణికులకు యిబ్బంది గలుగుట దప్ప, రాబడి హెచ్చు గా లేదని విడిత మగును. గత వత్సరము ఏప్రిలు 1 వ తేది మొదలు డిసెంబరు నెల ఆఖరు వరకు బడ్జెట్టు మదింపుకన్న 688 లక్షలు రాబడిలో తక్కువ వచ్చెను. 1911-22 సంవత్సరపు రైల్వేవారి డిపోర్టు వాచిన, 9 కోట్లకు పైగ నష్టము వచ్చినట్లు గనుపించును. 1900 సం॥రము నుండి యంతవరకును, రైల్వేలు ప్రభుత్వమునకు రాబడిని వృద్ధి జేయుచుండెను. ఈమారు నష్ట కారణములై, ప్రభుత్వపు బరువులను హెచ్చు జేసినవి. పశ్చిమోత్తర రైల్వేవలన, ప్రభుత్వమున కెక్కుడు నష్టము గలిగెనని తెలియుచున్నది. మొదటి, రెండవ, ఇంటర్మీడియేటు తరగతుల ప్రయాణికుల సంఖ్య దగ్గిపోయెను మూడవ తరగతి ప్రయాణికుల సంఖ్య మాత్రము కొలదిగ వృద్ధి యయ్యెను. ఆదాయము మాత్రము, ఒకటి రెండవ తరగతుల ద్వారా హెచ్చెనుగాని, ఇంటర్మీడియేటు మూడవ తరగతి ప్రయాణికుల వలన వచ్చేడి రాబడి తగ్గిపోయెను. రైల్వేలలో పనివారల పమ్మెలు తరుచుగ జరుగుచున్నవి. వీరికి నిజమగు ఇబ్బందులు తేవని డిపోర్టు డెలుపుట అవశ్య స్తము. రాజకీయాం దోళనపరులు వీరిని పురిగొల్పిరిని, రైల్వే యధికారులు తెలుపుట వలన, మోసపోవువా రుండరు. రైల్వే ప్రమాదములవలన చనిపోయినవారి సంఖ్య 3016 నుండి 3121 వరకు బెరుగుట, రైల్వే పరిపాలనమునకు గౌరవప్రదము గాజాలదు.

హిందూ దేశ సహాయము

తుర్కీ విజయమునకు హిందూదేశము జేసిన సహాయమును, కమాల్ పాషాగారు కొనియాడు టుతయు ఎన్నదగియున్నది. తురుష్కులకు గలిగిన విజయగౌరవమునందు ప్రధానభాగము హిందూ దేశమునకు జెందునని, వారు సూచించి యుండిరి. తుర్కీవ్యవహార నిర్ణయమునందు, హిందూదేశ ప్రాముఖ్యమును, గాంధీ ఆలీసోదరుల సహాయమును చులకన జేసెడివారు, కమాల్ పాషాగారి యభి నందన వాక్యములను గుర్తించుట ముఖ్యము. స్వాతంత్ర్యస్థితికొరకు పట్టుదలతో పాటుబడుచో, ఎంతటి నిరోధ మయినను సమ్యక్ మగుననియు, హిందూదేశము కొనసాగించుచున్న స్వాతంత్ర్యోద్యమము త్వరలో విజయముగాంచక తప్పదనియు, అటుల విజయము గలుగుగాక యని తాము గోరు చున్నామనియు, కమాల్ పాషాగారి సందేశము నందు గలదని హిందూపత్రికకు బొంబాయి విలేఖ కుమ బంపిన వార్తయందు గలదు. హైందవోద్యమముపట్ల, ప్రపంచము సానుభూతి వహించుచున్న దనుట స్పష్టము. కాని, హిందూదేశము నిరంతరకృషి సలిపి, తగిన కార్యదీక్షను గృహింపబడినది, కేవల ప్రపంచసానుభూతివలన ప్రయోజన ముండదు. ప్రజల కార్యదీక్ష బలపడినపుడే, ప్రపంచసానుభూతియు దానికి తోడ్పడి, సత్వర విజయప్రాప్తికి మూలమగును.

గ్వయానా భారతీయులు

బ్రిటీషు గ్వయానాలో నున్న భారతీయుల బాస్థినితని వర్ణించుచు, వీరిస్థితి దుర్భరముగ నున్నదనియు, హిందూదేశమునుండి ఇంకను ఎక్కుడు మంది కార్మికులను ఆభాగమునకు పంపుట భావ్యము గాదనియు, కులీలు చాలబాధల నొందుచున్నారోమ, స్త్రీలకష్టము లధికమగుచున్నవనియు, జీవనము జేయుటకు విశేష వ్యయము గావలయుననియు, హిందూదేశమునకు ప్రయాణపురేట్లు మూడురేట్లు

పెరిగినవనియు, ది. బ. కేశవశిల్పగారు ఆస్పాసియేటుడు వెన్ను ప్రతినిధికి జెలిపిరి. గ్వయానాకు పంపబడినవారిలో, కేశవశిల్ప గారొకరు. కీరును, తివారీ గారును, కలసి ఒక డిపోర్టును, టింగ్సు, అనువారు భిన్న మగు డిపోర్టును పంపిరి. ఈ డిపోర్టు లింకను ప్రచురింపబడలేదు. బ్రిటీషు సామ్రాజ్యములో నేభాగము నకు జోయినను, భారతీయులకష్టము లినుమడించుచునే యున్నది. భారతీయులకు సామ్రాజ్యములో గౌరవస్థానము లేకుండజేయుటకు, తెల్లవారు సలు పుచున్న ప్రయత్నములు, సామ్రాజ్యమునకు మున్ముగు ముప్పు దెచ్చి పెట్టిన, ఆశ్చర్యకడ నవసరములేదు.

మెమెల్ తిరుగుబాటు

వర్సెలీను సందనియమములు సమ్యక్ మగు చున్నట్లు, తెల్లడి యగుచున్నది. లిథూనియాకు జెండవలసిన మెమెలును ప్రెంచివారు తాత్కాలికముగ నాక్రమించిరి. కాని లిథూనియా యాశయంతరింపలేదు. వారి ప్రోద్బలమువలన మెమెలులో నిపుడు తిరుగుబాటు జరిగినట్లు వార్తలు డెలుపుచున్నవి. కొత్తప్రభుత్వ మొకటి స్థాపింపబడినది. ప్రెంచివారి సైన్యములను మెమెలునుండి తీసివేయుడని, నూతనాధ్యక్షు లగు సిమియానోవ్ గా రాజ్యాపించిరట. ప్రెంచివారును, ఇంగ్లీషువారును ఈ తిరుగుబాటు నణచుటకు సైనికులను పంపుచున్నారు. తుట్టుతుడ కీతిరుగుబాటు అంతరించుట నిశ్చయమయినను, మిత్రమండలివారు జేసిన కృత్రిమపు ఏర్పాటులు జాతుల నణకములకు కంటకముగ నున్నవని గ్రహించవచ్చును. స్వయంనిర్ణయ ధర్మమును మిత్రమండలివారు మొదట ప్రతిపాదించి పిదప మూలద్రోసిరి. ఇందువలన, కలహబీజములు రానురాను వృద్ధియగుచున్నవి గాని తగ్గుట లేదని స్పష్ట మగును. శాంతి గుడుడుట కివి యన్నియు జేరి, ప్రబలాభ్యంతరము లుగ జరిగిమించుచున్నవి

మాంటాగూగారు : ఓడ్డయరుగారు

మాంటాగూగారు ఇటీవల సివిలుసర్వీసువారి యెడ మిగుల సానుభూతిని అభిమానమును కనుబటచుచున్నారు. సర్ మైకేలు ఓడ్డయరు గారికి మాత్రము, మాంటాగూగారిపై ఇంకను దయగలుగలేదు. తాము అధికారపదవిని వహించినపుడు మాంటాగూ గారు సివిలుసర్వీసువారిని విశేషముగ నిరుత్సాహపరచి రనియు, మాంటాగూ గారి యోదాత్తు వాక్యములు హంతకుడు హతుడయినవానిని ప్రశంసించినట్లువలె నుండుననియు, ఓడ్డయరు గారు మార్షింగ్స్ పోస్టు కత్రికకు వ్రాసిరి. మాంటాగూగారిచిహ్నాత్మకము, ఓడ్డయరుగారికి ఏమాత్రము సరిపోలేదు. మాంటాగూగారింకను ఎటుల ప్రసర్తించిన ఓడ్డయరు గారికి సమత్వముగ నుండునో తెలియదు.

కెనియా భారతీయులు

కెనియా భారతీయుల స్థితిగూర్చి జిమ్మాదాను ద్వారకదాసు గారు, సామ్రాజ్య శాసన సభలో ప్రశ్నివేయగ, ఎన్నికలను ఆపివేయవలయునని ఇండియా ప్రభుత్వమువారు కెనియా అధికారులకు లేఖములమున దెలియజేసి రనియు, ఎన్నికలు నిలుపబడునని తమకు సరాసరి వర్తమాన మేమియు దెలియలేదనియు, ప్రభుత్వముపక్షమున హుల్లాగారు బడులు చెప్పిరి. యాటరు తంతివార్త యంద, కలొనియల్ ఆఫీసువారి సూచనలు భారతీయుల కనుకూలముగ నున్నవని తెల్లవారుగుండుచున్నారనియు, వీరిని ఆచరణలోనికి దెచ్చుచో

రక్తపాతమున కయినను సంసిద్ధులై వారు నిరోధించెద రనియు, డెలుపబడెను. భావిపరిణామ మెటు లుండునో జూడవలయును.

ఎన్నికల బహిష్కారము

శాసనసభల ఎన్నికల బహిష్కారము విషయమై, దేశమునందు పట్టుదల విశేషముగ నున్నదని, బెంగాలు పరిస్థితులవలన కనుగొనవచ్చును. బెంగాలు శాసనసభ్యులగు రాధాచరణచౌధురారు చనిపోవుట వలన, వారిస్థానమునకు త్వరలో ఎన్నికలు జరుగగలవు. ఈ ఎన్నికను వోటరులు బహిష్కరించునట్లుల జేయుటకు, బెంగాలు కంగ్రెసుకమిటీవారు ప్రబోధము సలిపెదరు. కాంగ్రెసు తీర్మానమును, వోటరులు గౌరవించెదరని, తెలియుచున్నది. దేశమున బహుళ సంఖ్యాకులు, కాంగ్రెసు తీర్మానములను శిరసావహించి తదనుగుణముగ ప్రవర్తించెద రనుటకు సందియములేదు. వ్యక్తులెంత యధికులయినను, కాంగ్రెసుతీర్మానముల కున్నబలమి, వారి పలుకులకుండజాలదు.

సానికవార్తలు

శారదా భియే టికల్ కంపెనీ:—ఈ వైద్యవాడు మంగళవారం 16 వ తేదీనాడు రాత్రి 10.30 ఘంటలకు రాయల్ హాటక భవనమున శ్రీమతిపరిణయ మను శాటకమున కన్నడ కామగో ప్రదర్శించుట.

చెన్నపురి ఆరోగ్యము:—జనవరి 18వ తేదీలో అంతమొందిన వారమున చెన్నపురియందు జెయ్యింటికి దాదాపు 50 వందలవృద్ధుల మరణించిరి. ఈవారమునందు 14 రోజులకూడ కము సోకెను. 8 మంది మరణించిరి. ఇకర వ్యాధులకల్ల 44 మ మరణించిరి.

చెన్నపురి దేశీయ సమాజము:—వైద్యవారు 18 వ తేదీన గురువారము సాయంత్రము 5 గంటలకు తమ సభా భవనమున (317 లింగ్ కెట్టేవీధి) గాంధీమహాత్ముని సర్వభద్రోత్సవమును, సలిపెదరు. గాంధీగారి మాహాత్మ్యమును గురించి ఉపన్యాసము లివ్వబడును.

ఆహారక ద్రావముల వెలులు:—డిసెంబరు 31 వ తేదీలో అంతమొందిన పక్షులను రెండు మువ్వల ఆహారకద్రావములయందు అధికముగ మార్పిడికలుగ లేదు. బియ్యముపర కడపటా కెంకల్లు మలయాలమునందు స్వల్పముగ కిగ్గినది. శోన్నలు రాగులధరలు నూటికి పదిరెండుకు తిరుమనాపల్లిలో కిగ్గినది. ఏకాభి ట్టుంలో కలుబిధి నూటికి 8 కంతున అగ్గి మైసూరి. నెల్లూరులో బియ్యముపర నూటికి పదిరెండుకు హెచ్చినది. గంగాము ఏకాభి న ట్టుం గుంటూరు ఆనంతపురం కడప మల బాగులయందు నూటికి 10 కంతున బియ్యముపర కిగ్గినది. గోదావరిలో నూటికి 30 కంతున బియ్యము ధోలూ రిగ్గియున్నది కన్నులులో బొన్నలధరలు నూటికి 60 కంతున కిగ్గియున్నవి బ్రహ్మంజనంతపురం కడపజిల్లాలలో నూటికి 40 కంతునను గుంటూరు 15 కంతున బొన్నలధి లు కిగ్గి:వి. (ప్రచరణ సంఘము)

గ. శాస్త్రిగారి యుపన్యాసము:—గత శుక్రవారమునాటి గోకెలవారు సభ బహిరంగ మైదానమున కేవలముకలంది సభామందిరము వద్దను వెడలిరి. టిక్కెట్లు ఏర్పాటు చేయబడినవి అచ్చట కార్యనిర్వాహకులు వెలిపిరి. కాని కొందఱు మాత్రము టిక్కెట్లు లేకుండెను వారిని లోపలకు పోనిచ్చిరి మిగిలినవార గేతులు బయటనే యుండవలసికల్పిన. ఒట్టు కొందఱు లోనికి బంపి కొందఱును బంతుండినందున అసంతృప్తి హెచ్చయ్యెను.

శాస్త్రిగారు పన్నెనిమిది మందిలో ఏక గుమ్యము కడ్డ పెద్దగడవిక కబ్బులు కప్పింప, లోపలినుండి శాక్టరు బెనెంట్లు బయటకు వచ్చి గడవిక జరుగుటకు కొండని నియోజించెను. పోలీసు సార్ల టులను నలుపుకై టెక్స్టోను చేసి వారిని గుమ్యముకడ్డ నుండునట్లు చేసెను. పోలీసు సార్ల టుల వచ్చటనే నిలుచుకొని యుండిరి. ఏమి చేసెను బయటనుండిన వారి యసంతృప్తి యట్లే యుండెను.

వై.యం.కె.మహమ్మద నిన్నటి శుక్రవారము ప్రకటించి బడిన టిక్కెట్ల కొండపేటలో కలిసి చేర్చుకొని వదులగును.

పూర్వపునుల్లాను నందు జేర్చుకుండుట
 లాసేన 12:— అఁగోరా ప్రభుత్వమువారు, రాజకీయ
 పద్ధతులను కమిషనరులెవరు మిగ్రేమెంట్ల కొరకు సమ్మతించిరి.
 మించుటను నేరక్షుల పట్టియందు పూర్వపు నుల్లానుగాడి చేదు
 నెవర్లు గుర్తించుట పొల్లనివాడి కామములను మొత్త
 110 మంది చేతు జేర్చునదలెను.

సంధ్యకాలమునకు గంతక మొనర్చుచున్న తరువాత, సైనిక శూలములందు పనిజేసినవారి కుమార్తెలను గ్రహించుటకును వారికి వేరూపకములు కుమార్తెలను అంగీకరించిరి.

అసియామైనరు-బ్రిటిషువారికి సహాయములు

అందను 12:—బ్రిటిషువారికి సహాయములు అందించిన ప్రత్యేక యుద్ధమునకు గావించిన సత్కారములలో అందను నకు జనమందిన అంగారా ప్రతిభలు లను ముక్తచే, వరివచే గార్లు నూనెకు విశేషంగా కాళివారు నిరాకరించి దామమి ప్రమోదతో కలిసి కృతార్థులైనవని నిరాకరించిరి. తన వాత సీతనిధులు, కొంతమంది బ్రిటిషు పాత్రామితులతో అసియామైనరు నందు బ్రిటిషు వారికి కొన్ని వాణిజ్యములను చేయవలెనని గురించి స ప్రదించుచుండిరి. ఈ సందర్భములందు అంగారా ప్రతిభలు సంతృప్తులైరినది తెలియచున్నది.

సమాధానముననుచు

అందను 13:—తనకు లాసను సహజమునందెట్టి అభిప్రాయము కలుగలేదని వారాభిప్రాయములను తెలుపుచుండిరి.

వాస్తవముగా అంగారానుండి తిరిగివచ్చిరి ఇందులకు సహజమున లాసను ఇతను తెలియదు ఇమిడ పనేవడే అంగారాతో సంబంధమునను తనకు నిచ్చిన ప్రతిభలు సంతృప్తిగా వీలును. బ్రిటిషువారి ప్రతిభలు తెలుపుచుండెను. అసలేరియాయందు నిర్బంధములైన గ్రహములకులకు, సంధ్యకాలమునకు సంతరించు లాసనునని వెంటనే వసతి చేయుటకు కుమార్తెలను అంగీకరించుటలే గతమున రాజువారి ముందు కొంతమందివచ్చి గలిగెను.

వచ్చివున్నవారు

కుమార్తెలను ఘోరముల నెరపుట

అందను 14:—వచ్చివున్నవారు కుమార్తెలను నియామకములకు కుమార్తెలను బంధించు ప్రజలపై ఘోరదౌర్జన్యమును చేయవలసిందిగా వారిని వాత మొనర్చుచున్నట్లు తెలియచున్నది. గ్రీకు అధికారులు చాలమందిని చంపివేయుచుండిరిని తెలియచున్నది.

కుమార్తెలను బంధించుట

అందను 14:—కొంతమంది కుమార్తెలను బంధించు ప్రజలపై ఘోరదౌర్జన్యమును చేయవలసిందిగా వారిని వాత మొనర్చుచున్నట్లు తెలియచున్నది. గ్రీకు అధికారులు చాలమందిని చంపివేయుచుండిరిని తెలియచున్నది.

కుమార్తెలను బంధించుట

అందను 13:—కొంతమంది కుమార్తెలను బంధించు ప్రజలపై ఘోరదౌర్జన్యమును చేయవలసిందిగా వారిని వాత మొనర్చుచున్నట్లు తెలియచున్నది. గ్రీకు అధికారులు చాలమందిని చంపివేయుచుండిరిని తెలియచున్నది.

పులి పాపదని

మొన్ననురాజు పోటీకేయనములు

అందను 14:—“దెయిలీమెయిలు” కెక్సోలను విశేషముగా ప్రజలను ఆనందింపజేయుటకు అమీరు అబ్దుల్లా గారు ఇంగ్లండునుండి తిరిగివచ్చిన తరువాత మొన్ననురాజు, పోలీసులను బానిసలుగా బ్రిటిషు ప్రావిన్సులను, ప్రార్థన సుల్తాను చాలవర్షాలను ముందు దర్శించి సుప్రసిద్ధులను ఆనందింపజేయుటకు దీనిని బానిసగా మొన్ననురాజు, మొన్ననురాజు పోటీగా, తానే భిక్షాపాపము నిధినియేను ప్రావిన్సులను దోచుచున్నది. మొన్ననురాజు గారు ప్రజలను బట్టి పులిపాపములను నిర్వహించు. కేరళపురమును సైనికరాజు అమీరు అబ్దుల్లా యును అందుకు సహాయమునకు.

కేరళపురమును మొన్ననురాజు బ్రిటిషువారు ప్రభువును గావించిన నూతన ఇందులను సఫలమునకు.

కేరళ పాపగారు

అసియామైనరు పటాలముల దర్శించుట

అందను 14:—అసియామైనరు నందలి పటాలములను పరిశీలించుటకు గాను కేరళపురము అంగారానుండి ప్రయాణము చేయవలసి కాన్ స్టాంటినోపిలునుండి “దెయిలీమెయిలు” ప్రతినిధి వెళ్ళుచుండెను. ఎన్నెచో, బ్రాస్, ఇస్మిల్, స్మిల్లలను దర్శించును. అతని రక్షణకొరకు చాలా ప్రయత్నము లొనర్చుచును. ఈ ప్రదర్శనములందలి విశేషముల సందర్భము నిర్దేశించుచును.

ఆరవ ఆంధ్ర సారస్వత మహాసభ

గుంటూరుజిల్లా నండువూరులో ఈనెల 20, 21 తేదీలను జరుగును

ఇటీవల జరిగిన వార్షిక పరిశీలన దిగ్గండులందు ఇంకను విరుగుట ప్రీతి విజయమునది.

గ్రీనునందు తొమ్మిది

అందను 14:—గ్రీనునందు తొమ్మిది మత్స్యకముగ నున్నది అసియామైనరు మున్నున ప్రదేశముల నుండి రక్షణకొరకు చాలమంది క్రైస్తవులు గ్రీను సహాయము ప్రదేశించుచుండిరి. వీరికి వెంటనే సహాయము నర్పక పోయిన యెడల గ్రీనుపజలలో వైఫల్యము తొమ్మిది నదిగావలసి మున్నుగాన వెంటనే సహాయము నర్పకలెనని బ్రిటిషు రెడ్ క్రాసు సంఘమువారు విజ్ఞప్తమును ప్రకటించిరి.

మత్స్యకదార్జునులు

అందను 14:—అందను వార్షికముల యావసంఘమువారు వైఫల్యము కొరకు ప్రపంచమున కవసరమున వలయును కొత్తను మొదలగు మత్స్యకములను గురించి విచారించుచుండిరి. ఇందులకు వసరమైన వివరములను కొన్ని ప్రభుత్వము వెంటనే పంపక పోయెను. ఇతరములను వెంటనే వెలుపలలెనని వాత సమితివారు అనురాధ్యములను గోరకలెను. వాత సమితియొక్క ఆరోగ్యవసంఘమువారు రిపోర్టును దొడ్డుచుండిరి.

భారతరైల్వే పరిపాలనము

1921-22 సం॥ కార్యచరణ నివేదిక

అందను 12:—భారత రైల్వే పరిపాలనము 1921-22 సంవత్సర కార్యచరణ నివేదిక ప్రకటించబడినది. పోషన అనేక సంవత్సరములనుండి అవసరమైన వ్యయముల కారణమున భవనము చాల వెచ్చనెట్టుబడినదిని అందు తెలుపబడినది. ఈ విషయము ఆక్వర్టు విచారణ సంఘ నివేదికయందు గూడ తెలుపబడి యుండెను. భారత ప్రభుత్వమువారి ఆదాయ వ్యయక్రమానందు గాక ప్రత్యేక ఆదాయవ్యయక్రమిక రైల్వే కాళివారితో తయారు చేయించినది నని అసంఘమువారు కొలయుండిరి. మూడుసంవత్సరము లాతి చేసి తరువాత యావసయము వరకు వాత వివరమునని కూడ వారు తెలిపిరి. రైల్వేల నిర్వహణమునకు 5 సంవత్సరములలో 150 కోట్ల రూపాయలు వెచ్చనెట్టి అకమిటివారు ప్రభుత్వమువారు బానిసానంద పరిపాలనని నూచించిరి. ఈ సాకర్యమునే కంపెనీ వారి పరిశీలి వారు చేసినది. వారి ప్రభుత్వమువారి సానుభూతినితో మున్నుది గాదా యను కైర్వీముతో రైలు లైన్లు నిర్వహించి యెటుగదురు. స్థితినిగను నాదాయవ్యయములను తెలుపి కలగినవ్యయము ఒకసంవత్సరము ఆదాయవ్యయములతో యం దామోచియై పనులు నమృసంవత్సరముల ముగియునది దుగ రైలు మొత్తము నిర్వహించు కవసరములనుగూడ కలగిన కవసరము నిరీతి కలిగియుండెననిగూడ నిర్వహణమునకు వేయవలసియుచున్నది. నిర్వహించుచున్నది. అయిన ప్రభుత్వమువారు అనుభవమునకు ప్రభావములను గూడించి యంగ్లండును విశ్వమునూడ వర్షాలలో అంగారావర్షమును.

అదాయవ్యయములు

1922 మార్చి 31-వ తారీఖవరకు 656. 06 కోట్ల రూపాయలు వ్యయము చేయెను. ఇందులో ప్రభుత్వమువారు చేసిన ఋణమునుండి 508. 12 కోట్ల రూపాయలు సమర్పించబడెను. క్రొత్తగా నిర్మించబడిన పనులయందు, బుడ్లు ఇత్యాదుల కొనుటయందును పోయిన సంవత్సరమున 51 సంవత్సరములను దేక్షనకరము వ్యయముచేసెను. ఇది ప్రభుత్వములయందు లాభములతో గాక, విదేశసంస్కారమున 21 కోట్ల రూపాయలు కట్టెను. యంగ్లండు నిర్వహించబడి యుండునంతలే, మొత్తము అదాయములు 92. 83 కోట్లు. ఇందులో సామాన్య ప్రభుత్వమువారికి 81. 87 కోట్ల రూపాయలు పోయినది. పనులవారికి కూలీలకు గాను 65. 67 కోట్ల రూపాయలు కట్టెను. నికరాదాయము 16 కోట్ల రూపాయలు. అనగా నూటికి 2.75 ప్రకారము మూలభనముపై లాభము కలిగి. కాని ఇందులకు అనేకవ్యయములు జంటచేయబడినవి. ఈయని ఋణము రైల్వే వెట్టుబడి మూలమున నున్నవిని. ప్రభుత్వమువారి రైల్వేలనుండి రాకపోకలకు 81069000 రూపాయలు కలగెను. గుర్తియెచ్చయబడిన రైల్వేల లెక్కలలో ప్రభుత్వమువారి పాల 24 లక్షల రూపాయలనుగూడెను. మొత్తము అదాయము 8194 లక్షల

రూపాయలును, వ్యయము 91 కోట్ల 21 లక్షల 31 వేలు కూపాయలును అయినది. నికరవ్యయము 9218501 రూపాయలు సంభవించెను 1900 సంవత్సరము తరువాత రైల్వేలనుండి వస్తుము సంభవించిన దీనిసంవత్సరము అయిన ప్రపంచమున ఇతరదేశములందు జరుగుచున్నదే మనదేశమున గూడ జరుగుచున్నది. అన్ని దేశములు అట్టి దేశముల పాలై నవి. వచ్చిమోతైర రైల్వే కలిపాలనానివేదికయంద 11 లక్షల 10 వేల 500— ఈ రైలుకాళి ప్రభుత్వమువారి వ్యయమును చాలవరకు కారణమున మొనర్చెను. 1774 మైల్ల వరకు వ్యాపించిన మిలిటరీ కేజులు మన కైల్వే కరైలువార్డులు యీ ప్రాంతములందే కలవు. అందున నింత వస్తుము. ఇట్టి కేజులకై ప్రత్యేకించబడిన రైల్వేలను మంతయు ప్రభుత్వమువారి సైనికవ్యయముకొండ లెక్కించుకొనవలయునని తెలుపబడినది. అందుకే ప్రస్తుత మున్నులతో రైలుపరిపాలన మండలమునని అభిప్రాయపడిరి. స్వదేశ వ్యాపారములకు వరుసముగా గతసంవత్సరమునకు పోయెను. గాని, వరదేశ వ్యాపారము మందగించియుండుటచే మొత్తముదాయము హెచ్చుపడలేదు. మొదటి తరగతి, రెండవ తరగతి మత్స్యకరగతి కరయాణికుల సంఖ్య తగ్గి. మూడవ తరగతి కరయాణికుల సంఖ్య కొంత హెచ్చినది. చార్జీలు తగ్గి. మొదటిరెండవతరగతిలకు ఆదాయము హెచ్చినది. చివర రెండు తరగతిలకుండి ఆదాయము తగ్గినది. 284153000 రూపాయలు మూడవతరగతి కరయాణికులకు యాదాయము వచ్చెను. మత్స్యకరగతి కరయాణికులనుండి 17780 800 రూపాయలు, రెండవ తరగతి కరయాణికులనుండి 2263000 రూపాయలు, మొదటి తరగతి కరయాణికులనుండి 18847000 రూపాయలు వరుసముగా వచ్చినవి.

రైల్వే ఉద్యోగములందు భారతీయులు

భారతీయులు రైల్వే అధికారులను నుండవలయు నను ఆందోళనమునకు సాఫల్యమున హెచ్చుచు, 212 మంది రైలువే ఉద్యోగములందు భారతీయులు నియోజింపబడిరి. 1916 సంవత్సరమున 85 మంది మాత్రమే యిట్టి యుద్యోగములందుండిరి. ముఖ్యముగా ఇంజనీరింగు, ట్రాఫిక్ కాళివారు భారతీయులసంఖ్య హెచ్చుచేయబడెను.

రైలు సమ్మెలు

గతసంవత్సరము రైలుకాళిలందు సమ్మెలధికముగ సంభవించెను ఆసాంబెంగాలైలువేసుందును, ఇ. వి. ఆర్ నందును, జి. వి. పి. యందును, బి. బి. సి. వి. ఆర్ యందును ముఖ్యముగా మాత్రము సమ్మెకట్టిరి. విచారించగా నేనో కొన్నిసమయాలలో మాత్రమే కవసరములకు సమ్మెకట్టినది కేలి. ఈ కవసరము నెరవేర్చు కూలీలకు ననుకూలపరిస్థితులు కల్పించునని రైలు ప్రభుత్వమువారి ఒక విభాగము వాలోచించుచున్నారు.

భావికార్యక్రమము

ఈ విషయము వివరించును నొక పెద్ద ప్రకరణము వ్రాయబడినది. అంతయు ముగిసిన రైలుపనుల సంద్రోహి చేయుటకై నిర్ధరించుకొనిరి.

ప్రమాదములు

గత సంవత్సరము అపరాధములకు 3016 మంది ప్రజలు నాశులైరి. ఈ సంవత్సరము 3121 మంది చనిపోయిరి. ఇందులో అనేకమంది బతుకొందవేసె ప్రాణముల గోల్పోయిరి. 227 మార్గములలో కొన్ని మైల్లము, అప్రమత్తమున ప్రమాదములకు నాశులైరి. 389 ప్రమాదములు కలిగింపెను. గతసంవత్సరము 469 ప్రమాదములు సంభవించియుండెను. ఎవరో కొందరు బండ్లను శిథిలములనుచేసినది యాచర్యమునకు కలిగెను. నేరములు కనుగొనబడలేదు.

పుర నానాయకులు

వర్ మనామద్ ఖాన్ అను పుర నానాయకులలో కడపటియగు మత్స్యకసియాలో మూడుసంవత్సరములనుండి బోలి విజము నెదిరించి పనిచేయుచు, నిపుడు కేట్రువుల బలమునకు వెలచి ఆవులసానమునకు పనికిదెనని తెలియచున్నది.

భారతీయులొకడు విరోధియుని కాల్పులు

అలహాబాద్, జనవరి 15:—సుయ్య క్రాష్ట్రములందు మేధునిల క్యాంపులో సాక్షిలు యెదిరి అనంతర దొక కాని నేటియచే కాల్పులదెను.

బెంగుళూరు సైనికవ్యయము

యూద్ధకారణములకు నాశులైన సైనికవ్యయము వరకు జనవరి నూన్ పెడ్ గాని యాచర్యముకొండ ప్రారంభించబడినది. సైనికులొకరు దొడ్డుబాటావారు పోయిరి.

CALENDAR AMRUTANJAN CALENDAR

1923 RADHA - KRISHNA 1923

సుందర మైన శ్రీ రాధాకృష్ణుల ఉపయోగమైన

అమృతాంజనము కృష్ణలండరు

విక్రయమునకు సిద్ధముగనున్నది మా యేజంటవద్దకూడా దొరకును

కృష్ణలండరు వెల 1-కి 0-4-0

వి. పి. ఖర్చులు సహా 0-6-0

వెంటనే వ్రాసుకొనవలయును.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబు శెట్టి వీధి మద్రాసు లేక, బొంబయి.

కాంగ్రెసునందు చీలిక కలదా?

సర్వేపల్లి రాజు

కాంగ్రెసునందు చీలిక కలదా? అని అందరినీ ఆసక్తికరముగా ఆలోచింపజేయుచున్నది. కాంగ్రెసునందు చీలిక కలదా? అని అందరినీ ఆసక్తికరముగా ఆలోచింపజేయుచున్నది.

కాంగ్రెసునందు చీలిక కలదా? అని అందరినీ ఆసక్తికరముగా ఆలోచింపజేయుచున్నది.

కాంగ్రెసునందు చీలిక కలదా? అని అందరినీ ఆసక్తికరముగా ఆలోచింపజేయుచున్నది.

కాంగ్రెసునందు చీలిక కలదా? అని అందరినీ ఆసక్తికరముగా ఆలోచింపజేయుచున్నది.

కాంగ్రెసునందు చీలిక కలదా? అని అందరినీ ఆసక్తికరముగా ఆలోచింపజేయుచున్నది.

కాంగ్రెసునందు చీలిక కలదా? అని అందరినీ ఆసక్తికరముగా ఆలోచింపజేయుచున్నది.

కాంగ్రెసునందు చీలిక కలదా? అని అందరినీ ఆసక్తికరముగా ఆలోచింపజేయుచున్నది.

కాంగ్రెసునందు చీలిక కలదా? అని అందరినీ ఆసక్తికరముగా ఆలోచింపజేయుచున్నది.

కాంగ్రెసునందు చీలిక కలదా? అని అందరినీ ఆసక్తికరముగా ఆలోచింపజేయుచున్నది.

కాంగ్రెసునందు చీలిక కలదా? అని అందరినీ ఆసక్తికరముగా ఆలోచింపజేయుచున్నది.

కాంగ్రెసునందు చీలిక కలదా? అని అందరినీ ఆసక్తికరముగా ఆలోచింపజేయుచున్నది.

కాంగ్రెసునందు చీలిక కలదా? అని అందరినీ ఆసక్తికరముగా ఆలోచింపజేయుచున్నది.

కాంగ్రెసునందు చీలిక కలదా? అని అందరినీ ఆసక్తికరముగా ఆలోచింపజేయుచున్నది.

కాంగ్రెసునందు చీలిక కలదా? అని అందరినీ ఆసక్తికరముగా ఆలోచింపజేయుచున్నది.

కాంగ్రెసునందు చీలిక కలదా? అని అందరినీ ఆసక్తికరముగా ఆలోచింపజేయుచున్నది.

కాంగ్రెసునందు చీలిక కలదా? అని అందరినీ ఆసక్తికరముగా ఆలోచింపజేయుచున్నది.

చెన్నై పరి బజారుధరలు

జనవరి 16-వ తేది మంగళవారము

(1) ధాన్యములు

నియోజక కా 1-కి రు 45-0-0	మొదలు 56-0-0	వరకు
బియ్యము బస్తా	రూ. 12-8-0	18-0-0
బియ్యము బస్తా	రూ. 12-8-0	18-0-0
బియ్యము బస్తా	రూ. 12-8-0	18-0-0
బియ్యము బస్తా	రూ. 12-8-0	18-0-0
బియ్యము బస్తా	రూ. 12-8-0	18-0-0

(2) పప్పు ధాన్యములు

బియ్యము బస్తా 1-కి 198 రు	రు 11-0-0	12-0-0
బియ్యము బస్తా	రు 10-8-0	12-0-0
బియ్యము బస్తా	రు 11-8-0	12-0-0
బియ్యము బస్తా	రు 12-8-0	14-8-0
బియ్యము బస్తా	రు 8-0-0	7-8-0

(3) నూనె వస్తువులు

బియ్యము బస్తా కా 1-కి	రు 145-0-0	146-0-0
బియ్యము బస్తా	రు 14-0-0	17-0-0
బియ్యము బస్తా	రు 58-0-0	59-0-0
బియ్యము బస్తా	రు 54-0-0	56-0-0
బియ్యము బస్తా	రు 115-0-0	116-0-0

(4) చిల్లర వస్తువులు

బియ్యము బస్తా కా 1-కి	రు 175-0-0	
బియ్యము బస్తా	రు 160-0-0	
బియ్యము బస్తా	రు 90-0-0	110-0-0
బియ్యము బస్తా	రు 45-0-0	46-0-0
బియ్యము బస్తా	రు 65-0-0	66-0-0
బియ్యము బస్తా	రు 40-0-0	41-0-0
బియ్యము బస్తా	రు 55-0-0	56-0-0
బియ్యము బస్తా	రు 62-0-0	63-0-0

(5) ఇసుకలు

బియ్యము బస్తా కా 1-కి	రు 84-8-0	85-0-0
బియ్యము బస్తా	రు 86-0-0	87-0-0
బియ్యము బస్తా	రు 88-0-0	89-0-0

(6) లోహములు

బియ్యము బస్తా 100 రులకు	రు 80-0-0	84-0-0
బియ్యము బస్తా 1-కి	రు 26-0-0	
బియ్యము బస్తా 1-కి	రు 16-12-0	
బియ్యము బస్తా 1-కి	రు 315-0-0	320-0-0
బియ్యము బస్తా 1-కి	రు 850-0-0	855-0-0
బియ్యము బస్తా 1-కి	రు 41-8-0	42-0-0

(7) రంగులు

బియ్యము బస్తా 20 డిగ్రీలు	రు 88-0-0	
బియ్యము బస్తా 16 డిగ్రీలు	రు 75-0-0	
బియ్యము బస్తా 20 డిగ్రీలు	రు 90-0-0	
బియ్యము బస్తా 16 డిగ్రీలు	రు 75-0-0	
బియ్యము బస్తా 20 డిగ్రీలు	రు 90-0-0	
బియ్యము బస్తా 16 డిగ్రీలు	రు 75-0-0	

శ్రీ. బులును సాంబమూర్తిగారి కాకినాడ స్వాగతోత్సవము.

పాదల అమితోత్సాహము, భక్తివిశ్వాసములు ప్రకటించబడెను

(మా స్వకీయలిఖిత)

కాకినాడ, జనవరి 12:—ఈనాడు శ్రీయత బులును సాంబమూర్తిగారు నిష్పంభనమునండి విడుదలై యాత్మప్రేమను దర్శించి, దేశీయమహాసభా కార్యముల బాగాని, భారతమాతయొక్క నూతనప్రబోధమును గ్రీతి, నిన్ను తిసానుంకాలము 5:45 గంటలకు కలకత్తా మొయిబండిలో కాకినాడకు దయచేసిరి. వీరితోగూడ శ్రీదాక్షుడు బ్రహ్మజోషిలగు ముఖ్యమంత్రిగారు మొదలగు కార్యకర్తలు వెల్లిన కలకత్తా ప్రతిభలు వచ్చుచుండిరి. ఈ నాయకులను మార్గభక్తులునున్న స్టేషనులవద్ద ప్రజలు దర్శించుచు పుష్పఫలాలను కాకల నిచ్చుచు వందనార్పణముతో గౌరవించుచు వచ్చిరి.

రైల్వేవారిఆటంకము

కాని పితాపురము స్టేషనులో ఆకట్టిపాదలు నాయకుల దర్శనము చేయుటకును శ్రీసాంబమూర్తిగారితోపాటు కాకినాడవారు స్వాగతోత్సవమును చూచుటకై వచ్చివుండువారికి ఆ స్టేషనులోరైలుబండిలో వెళ్లుటకు టిక్కెట్లుగాని ప్యాస్సాఫ్టుగాని టిక్కెట్లుగాని యిచ్చుటకు ఆటంకపరచిరి తెలియుచున్నది. వీరికాపురపాను యిందుకు కించపడక కాలగ్రామస్వకార్య కార్యకర్తలను వెనువెంటనే ఆచరణలో పెట్టుచున్నయెడల యిట్టి నిరంకుశత్వము లన్నిటి నడంపగలిగిన స్వరాజ్యపరిపాలనమునకు తోడ్పడ గలుగుదురని నమ్ముచున్నాను.

చామర్లకోటలో ఆహ్వానము

మొయిబండి చామర్లకోట బండ్లను చేరుకొని స్టాటు ఫారముమీద నాయకుని సందర్శించుటకు గుంపులు గుంపులుగ చామర్లకోట పెద్దాపురము కాకినాడప్రజలు చేరిరి. శ్రీరాజకాల హిషారావుగారు శ్రీచింతలపాటి కంకట్రావుగారు మొదలగు కార్యకర్తలవారు రయితులను కాకినాడ సన్మానసంఘకార్యదర్శియగు శ్రీవాడపేమాజుల భవన్నారాయణ బి. ఎ. బి. ఎల్. గారును, "కాలగ్రామ" పత్రికాసంపాదకు డగు శ్రీమద్దూర అన్నపూర్ణయ్యగారును, నిష్పంభిమొట్టడే వచ్చిన పాణిగిరివల్లి జమీందారు డగు శ్రీ సబ్బివీరు కృష్ణారావుసంతులుగారును శ్రీసాంబమూర్తిగారిని దర్శించిరి. ఆ సమయమున పుష్పములు ఫలములు అర్పించిరి. ఈతత్సాహకరముగు గుంపులను జూచుచు పాలీనవారు ఉద్యోగగుఱును ఉండిరి. ఏ మండలాధికారి శ్రీసాంబమూర్తిగారిని కారాగారమున బంధించుకొనిరి ఆ బ్రాకెసు గారును పాలీను దీర్ఘాత్మి సూపరింటెండెంటు గురప్పనాయకు గారును ఆ స్టాటుఫారముమీద నుండిరి.

కాకినాడలో ఉత్సవము

పిమ్మట కాకినాడ టౌనుస్టేషనుకు వచ్చేసరికి స్టాటుఫారముమీదను, రోడ్డుమీదను, బాకీక్రమమొదలైను. సన్నాయి మేళములు, భజనలు, స్వరాజ్యపాఠములు, ఖిలాఫతు కేతనములు, మహాత్ముని పటములు వీనియన్నిటితో ప్రభవించెను. జనమధ్యమునండి బయటకు వచ్చుటకు రి నిమిషములు బట్టెను. పిమ్మట నాల్గోగము రైలి ఒక మోటారుగారు నడిపించెనేని. వాటిక్రమము రావుబనాద్దరు వైదా వెళ్లుచువలెతిగాను వారికియందు శ్రీయత బులును పాదలక రంగయ్యనాయకు యల్లాజోషిలగు కామేశ్వరరావుగారును గూర్చుండిరి. శ్రీసాంబమూర్తిగారు మోటారులో బయటకు భాగ్యములకును సుస్థానములకును ఒకటి సమాధానముగ దాకరములుమోడ్చి నిలువబడి యుండిన. మహారాజ ఫర్లాండువరకు ఉన్నవను వ్యాపించి యుండిన. వీరి వాకు ఆకపుర మరెయు ఉత్సవము జయప్రథముగ నడిపించెను హారతులు, కానుకలు, పుష్పములను సాధారణముగా శ్రీయతింటివద్దకు అర్పించబడెను. వైదా వెంకటచలపతి పురమండలమున ఉత్సవము అపి స్వాగతసభ మైదానమునందు గాంచిరి. ప్రజలు ఉత్సాహము చేయుటయే ముఖ్యముగా నెంచి కిర్రలో యీ కార్యక్రమమును ముగించి మరల ఊరేగింపు బహుగుండకు, జగన్నాథపురమునందుకు చేసి పిమ్మట దేవాలయము వీధిని వైసమగారి వీధిని ఊరేగించి 9-30 గంటలకు తమ నాయకుని యింటికి చేర్చి సెలవుతీసికొనిరి. కానుకలుగా నియ్యబడిన ఫలములు బట్టలు పుష్పములలు కర్పూరదండలు రాసులైనవి. వాటినివీటిని వెనువెంటనే పంచివెట్టుచుండిరి. ఒకరివద్దకు వెళ్లుటల మూటలు బహుమతి చేసిరి. అవియు వీధులకు పంచివెట్టుబడిన. ఇదియంతయు ప్రజలకు తమ నాయకునివీధుల కల భక్తి విశ్వాసముల ప్రకటించి శ్రీరాముడు మనవాసమైన పితవ మరల అయోధ్యకు వచ్చినట్లుటి పాదల యానందముతో శ్రీగడు ప్రకటించిరి. శ్రీసాంబమూర్తిగారి ప్రవేశము యాపురమునకు నూతన విశాసము నూతన జీవము కల్పించినది.

స్వాగత సభ

పాదల సన్మానసంఘకార్యదర్శి సభ ప్రారంభింప జేసెను. మైదానము 5, 6 వేలజనముతో నిండెను.

శ్రీయత లక్ష్మరాజు నుశ్వారావు హైకోర్టుజీటు గారు పాదలకపుర శ్రీయత యల్లాజోషిలగు కామేశ్వర రావు గారిని అగ్రాసనాధిపతిగ నుండుటకు గౌరిరి.

శ్రీయత ల. నుశ్వారావుగారు పాదల కరపున యీ క్రింది స్వాగతశ్రుతును జదివెరి

త్యాగజూరికగు నో మహాశయా!

తాము మాభాగ్యవశమున జేయుచుగ స్వస్థానమునకుఁ జేరి మమ్ముల నందఱు నవరమితానందభరితుల జేయఁచుచుండుట కు దనుట మేము మామాదయపూర్వక స్వాగతసమస్థానము లు చేయుచున్నాము.

తాము ఇంగ్లీష్ విద్యార్థిమై స్వామివాదివృత్తి వలం బించి విశ్వరూపమునై ముండినను స్వభాగము లనభవించుచు స్వాగతపట్టెలై యుండిక యాజీవితపరమార్థము పరోపకారమును జేసేవయు నని యెరింగి వీరసాదలకును ప్రకాశితస త్యాగములకును వినియోగించుటకు మూలమే తాము భవము వార్జించుచు శ్రీరామకార్యమునకును ముందంబవేయుచు ధైర్య సాహసోత్సాహములం దితరుల బురికొల్పుచు చేతబాన్ధువిము క్తికై నుభవజీవాతీయవాదులై రాజకీయోద్యమముల బాల్సాని రాజకీయ సమితులకు నాయకత్వము వహించుచు చతుర్ధాంశ రాష్ట్రీయమహాభక్తి సేపురమున కాహ్వనించి పార్శ్వభూమిలో దాపులను ఆంధ్రులై నైట్టికి మరువరానంత దిగిబడముగఁ గా ర్యభారము నెరవేర్చి అంధోద్యమమున నుచితరీతిని బనిచేయుచు దేశీయమహాసభ సభాపతి యాజ్ఞానుకూలై త్రికణము దిగా దౌర్జన్యరాహిత్య సహాయనితాకరణవాదులై సామాన్య గృహాధిపతీనను ప్రాణభవముల ద్యుపాయముగ నెంచి ఆకా శాకముల చేదించి వ్యాయనాదవృత్తిని సంతృప్తముగ విడనాడి స్వకీయ సాధారణజీవితము జేమాకములను దీర్చి బద్ధకంకలులగుట తమయొక్క ధైర్యదాత్యములు జేకకత్తియు త్యాగము లోకమునకు ప్రకటింపఁ బగుచున్నది. మఱియు మందల మంతయును సహా పరిటనము చేయుచు స్వరాజ్యప్రబోధమును తీవ్రముగా గావించ దౌర్జన్యరాహిత్యమైన అసహాయ కార్యక్రమమును కార్యచరణలోనికివచ్చి యాపురమున నొకజాతీయ విద్యాలయమును స్థాపించి సత్వరస్వరాజ్యసాధికై ప్రజలకుందై కరుణ్యము నతికయింపఁ చేయుచుండ నిరంకుశాధికారి కిట్లువీ కుణములు తమవైకుండఁ బ్రసరించి స్వకార్యకార్యాలయమున స్వరాజ్యసతాకము అందిరను నెకమున ప్రవృత్తికానప్రకారముకూడ వ్యాయనిధ్యమని నమ్మకగిన తీర్చుతో ఒక వత్సరము కారాగారబద్ధుల చేసెను. కష్టపరంపర లన్నియు సుఖములుగ భావించి జాతిను కేసనముల జాతీయగౌరవమును స్వాతంత్ర్యమును సాత్వికనిరోధముచే సురక్షించుట యనెడి పరమధర్మము నకై మార్గదర్శకులై స్వాతంత్ర్యక పరాయణులైన తమకు మే మెంతయుఁ గృతజ్ఞులము.

జగన్నాథక నూత్రధారడగు నరమేశ్వరుడు మిమ్ముల ను మికుటుంబమును ఆయారాశోన్విత్యకార్యభివృద్ధిగ నాశీ ర్వదించుగాక.

కాకినాడ వారులు

పిమ్మట కాకినాడ తా. కాం. సం కార్యదర్శియగు శ్రీ యం. రంగయ్య నాయకుగాను బమ్మ వెంకట్రావుగారు ప్ర త్యేకముగ శ్రీ సాంబమూర్తిగారికి బహుళతిగా నిచ్చుటకు 13 మాసముల క్రితము తయారుచేసిన కాంతికంజమునకు పాల కట్టను బహుమతిచేసి యాక్రింది యాహ్వానపత్రమును కాలగ్రామ సంఘముల కరపునకు ఖిలాఫతు సంఘముల కరపునకు వదిలెరి.

స్వాతంత్ర్యకపరాజులు!

నేడు నుదితము. ఎన్నానినికంటె సేవచే నీసందలము నందు నూకనోద్యమముకములు నిర్వహ్యముగఁ బ్రవలస్యవయ కేదారములందు నాటుకొనుచుండెదో, వీరప్రబోధ మీ మండలయనందు జాతీయోత్సవ యచలముగ నుండుటకుఁ గాఁజూరయ్యె నో, ఎవ్వరు సత్సృష్టాత్మమునకుఁ దమ సర్వస్వమును ధావో యయందులో యట్టిపావనచరిత్రుడై తరు నోత్సాహమురీ! నీకు స్వాగతము

అంధదేశభాగ్యవశమున మూలవిరట్టడయగు నాంధ్రోద్యమమునకేమి భారతదేశభాగ్యవృద్ధి బయలుపడవన జాతీయోద్యమములయందెమి మహాత్మునిచేఁ బ్రకటించబడిన సత్యాగ్రహప్రాయమునకేమి తాము మాపిన అన్యతీయమైన కార్య విత్తయ నతింతమైన యభినివేశమును నిశ్చలమైన తాత్కాలిక స్వమును భవమండలవాసుల కాద్యములై యున్నవనుట నిర్వివాదాంగము. అసహాయోద్యమము ప్రభవించినవాదికఁ దగుకార్య దీక్షను జేసేనకై వినియోగించి దేశీయమహా జనసభాజ్ఞానసారముగా భవకాంతను విడనాడి వ్యాయనాదవృత్తిని విసర్జించి సత్వరస్వరాజ్యసంపాదకమయై సంస్కారలస్వరూపములందును దాము కాంచిన ప్రజోభము ఈమండలవాసుల జ్ఞానదాఫలకములందు కార్యముగఁ జెల్లించబడియోచ్చి. స్వరాజ్యసంస్థానమునకు నాభివృద్ధివాదుల జాతీయకేతనమును స్వకార్యక

ర్యాలయమున కందఱియచ్చువును మండలాధికారులు చూపిన నిరంకుశచర్యకుఁ దాము జాతీయగౌరవమును బ్రతిష్ఠించి ప్రదత్తించిన నిష్కలంక దేశభక్తి యు నిశ్చలమైన తాత్కాలికస్వాతంత్ర్యమును, గాంధీమహాత్మునిచేఁ బ్రకటించబడి యొక్కయొక్కలై లకేశక భారతీయుల కందరకును మార్గదర్శకులై యుండినను. జాతీయస్వాతంత్ర్యమును భక్తియు సేయఁబడుఁ దలపడిన నిరంకుశసత్వరస్వరాజ్యమునారి నిర్వంభభావమునకుఁ బాలై గోదాకరీతీరమున శ్రీకృష్ణజన్మస్థానమున సత్వరస్వరాజ్యఫలసిద్ధికై యొకసంవత్సరము తపఁబాచరించి తమ సాత్వికకీర్తిచేఁ దమ యాశీషమును బావనమొనర్చి మమ్ము భవ్యులంజేసి తాము భవ్యతములై దౌర్జన్యరాహిత్యమునానిరాకరణనూత్రములచే భారతీయులు స్వాతంత్ర్యమును జడఁగఁగలరనియు నిశ్చయనవతోటి స్వాతంత్ర్యభివృద్ధిగఁగూడ నిడియే యశవరమనియుఁ బ్రకటించిండు లను భారతీయులు తమ కేతనముఁ గృతజ్ఞులు.

సచ్చిదానందస్వరూపుఁడు నరమేశ్వరుడు సత్వరస్వరాజ్యసాధికై ద్విశ్వాసకృత్యైర్వ్యత్యాసములను ఆయారాశోన్విత్యకార్యములను దీక్షకుఁ బ్రచారించునుగాక!

గోదావరీమండల, కాకినాడతాలూకా,

కాకినాడ శ్రీల బ్రాతీయోపసంఘసభ్యులును,

కాకినాడ ఖిలాఫతు సంఘసభ్యులును,

ఈయెండు పత్రికలును ఖద్దర్ మిద నన్నొత్తిపబడి అద్దములం దిమద్దబడి యుచ్చుబడినవి.

జాతీయ విద్యాలయము తిఃపుర హిందీ ఉపాధ్యాయులగు శ్రీ నూచియించి నుశ్వారావుగారు హిందీభాషలో స్వాగతము నిచ్చిరి తెలుగున స్వాగతపద్యములుగూడ జదివెరి. మఱి యొక యువకుడు స్వాగతపద్యములు జదివెను. అందులో శ్రీ సాంబమూర్తిగారు కాక గాంధీజుకు వెల్కిళ్లుటినండియు విశ్వాధికులను భవకంతులను యాయుద్యమునందు పాల్గొనక వృధాకాలజేయుచేసెనటవిచారముతో తీవ్రముగ ప్రవర్తించెను.

పిమ్మట వీరి నన్నిటికి శ్రీ సాంబమూర్తిగారు కథ్యుల జయధ్వనములు బోధవిల్ల లేచి యిట్లు ప్రత్యుత్తరము చెప్పెరి. శ్రీయత సాంబమూర్తిగారి ప్రత్యుత్తరము

నేడు మీ ఆందరియొక్క దర్శనమువల్లను మిక్కిలి ఆనందభరితుడనై యుంటిని. నాకు యిప్పుడు యేమిచెప్పటకు నిశ్చయముగా తోచుటలేదు. మీరిచ్చినస్వాగతపత్రము లన్నియు మీ మనస్సులందలి ఆభిప్రాయములను తెలియజేసెనట్లు నమ్మెదను. మీ స్వాగతపత్రములలో చెప్పబడిన వాక్యము లన్నిటికి ఎంతమాత్రము నాకు అర్థతలేదని నాకు తెలియును. వాటిని నా జీవితకాలములోకూడ నేను నిర్వర్తించాలనేనని చెప్పగలను. నేను వానిని ఆదిర్చుములుగ భావించెదను మీయాజ్ఞాప్రకారము మీయొక్క తోడ్పాటుతో నెరవేర్చుటకు ప్రయత్నించెదను. మీయాజ్ఞను కరసావహించి నేను వాక్యమైంకరికు నిర్వర్తించగలవాడనని చెప్పాలను. పిమ్మట నందరను యీభలో దర్శించువపుడు మీకే నిశ్చయముగ మహాత్యాగస్వరూపులుగ నాకు కనబడుచున్నారు. కాకినాడ పాదులకపు ను గోదావరి జిల్లా కాలగ్రామ, తాలూకాకాలగ్రామ, శ్రీల గాలగ్రామ, ఖిలాఫతుసంఘముల కరపునకు యొకను యిరకు స్వాగతపత్రములలోను చెప్పబడిన వాక్యములను నాయందుగల వాల్సెల్యము చొప్పున చెప్పిన వాక్యములు గ నే భావించి అట్టి వాల్సెల్యము జూపినందుకు మీ కెంతయు కృతముల జేయుచున్నాను. అంతవరకు చెప్పవలెందెందుల నాకెక్కుర సంతోషముగ నుండెడిది. నానాశరలు యీసంవత్సరమునకు వాటి సాధ్యమైనతమకు జనిచేసెయున్నాను. పదియవ వదిలిన బాలుడు విశేష త్యాగము కల వాడగుటచే కొంచెము అవేశముగా వివోక్ష్యుంకలకు ఆతడు కుట్టనా డగుటచేత ఆరేనికొపున నేను మిమ్ములకు తుమాదణ చేడెదను. ఆదిడుబాలుడు, శ్రీముగా అట్లు చెప్పెనుగాని మరి యొకవిధముగా యోచించక అదనిని మీడిడ్డుగా భావించి అతడయొక్క స్వాతంత్ర్యకేతమునే ప్రాపించ గోరెదను.

కార్య భారము

ఇంక నీ సంతకర్తయైన గొప్పకార్యభారము మీ అందరిపై నున్నది. మీరు సత్సృష్టిగా నిర్వాయముగా పనిచేయుచున్నది. కాలగ్రామవాది ఏవీరే తిరు వ తేజలొపున 25 లక్షల రూపాయలను, 50 వేల వాలంటీయర్లను కానగోల్లంపు నము పెట్టుటకు చేర్చవలసినదని కార్యక్రమము యుచ్చివారు. కాబట్టి ముందు కార్యక్రమము మీపై నున్నది. అది నిర్వర్తించు పట్టుదల మీవాల్సెల్యములతో మూర్తిభవించుచున్నది. అది నాకు అధికసంతోషము గల్గించుచున్నది.

కాలగ్రామను ఆహ్వానించుట

మేము కాలగ్రామను ఆంధ్రదేశమునకు ఆహ్వానించి వచ్చి నాము నుమాకు 400 మంది ప్రతినిధులు భూస్వాములు కర్షకులు, రయితులు, విద్యాధికులు అంకణము కాలగ్రామను ఆహ్వానించవని కోరిన మీదట శ్రీయతులు ప్రకాశంగారును నాగేశ్వరరావు సంతలుగాకును, ఆహ్వానించి యున్నారు. మహాసభాసభాసమావేశమును నిర్వహ్యముగా జరిపించుభారము మనపై యున్నది. ఆంధ్రరాష్ట్రీయ జాతీయోపసంఘమువారు

యీ జనవరి 20 వ తేదీన ఏలూరులో సమావేశమై ఎక్కడ
దేశీయమహాసభను సమావేశపరచినదియు నిర్ణయం
తులు, నిరణి గంభీరమున గోదావరికిలా కాంగ్రెసు సభ్యులు
గోదావరి మండల మహాసభయను, కాకినాడలో ఆహ్వా
నింపబడిన దని తీర్మానము లనుబడినవియున్నవి. ఆదిమికంద
అట్లొకసంఖ్యతో యందును. బెజవాడవారును బందరు
వారునుగూడ వీరిని విజ్ఞప్తులు చేశామటయితో నున్నాడు.
నెల్లూరుజిల్లాలో విశేషము కనబడు ఖర్చుపెట్టలేన రెడ్డు మొద
లగువారు నెల్లూరులో జరిపించుటకు ఆ తుర్కానామగా
నున్నారు. ఎక్కడనైనను విప్లవములో జరుపబడినను ఆంధ్ర
లందఱు తోడ్పడి మహాసభను నిర్వహణముగాను జయప్రథము
గాను జరుపబడినవియున్నవి. తరువాతి కాలము యొక్క యి
తరకార్యక్రమమునకు ప్రార్థించేవలసియున్నది.

సమాప్తి

మిగిలిన వారును ఈ తాత్కాలికమును స్వాతంత్ర్యమును
మొదలు కాన్పించుచు మిగిలిన సమీపమున అందులకు
మానగూర్చుకొని భావించుచున్నాను. ఇకమీద కొద్దిసేల
లో ప్రస్తుత పరిస్థితులను గట్టిమాడ గొప్పకాంతి సమరము రా
వలెను. ఇందు యూరొత్తులో భృతహరములు మాచినను
ఒక మహారాజులమునకు దిగుచున్నాడు. అనుభవము యొక్కము
జలమయిచ్చ కాన్పించుచును జాగ్రత్తగా పరిశీలించుచుండగ
లంబులతో గోరుచున్నాను. మీరు మీయావచ్చుకొని వినియోగిం
చెడిన సమ్యుక్త సాధనములను సాధించుటకు నావందనము
ల కలిగించుచు నింతటితో విరమించుచున్నాను.

మిగిలిన వందవార్షియములలో సభ ముగిసెను.

జాతీయ పాఠశాలవారి నాటకములు

కాకినాడ, జనవరి 18:—శ్రీ శాంతి తాత్కాలిక సాంఘ
మాన్యగారి కారవార్తమై కాకినాడ జాతీయపాఠశాలాపా
ధ్యాయులు, విద్యార్థులు 10వ తేది 12 వ తేది రాత్రి
మాడునాటకములను ప్రదర్శించిరి. ద్వితీయలో రాయచోటి
మను రాజావలంబు సింహనాటకమును హిందీలో, ద్వితీయ
దలలోగారి బంగారానాటకమును కాంగ్రెసువర్తనము తేదీన
శ్రీపాద కామేశ్వరరావుగారి దుర్గము నాటకమును, సం
స్కృతమున వేణీసంహరమును ప్రదర్శించిరి. ప్రదర్శనకాల తార
య త్రిప్పిసిపోయెను పుంపములందఱును విచ్చేసిరి. కాల
దికాలములందఱునె స్వరాజ్యములను నుండి విచ్చేసిన శ్రీ
సాంబమూర్తి కేశవపు కామరాజు మంజునాథ రంగయ్య మొద
లగుంటి తిరుమలరావు గార్లును, జాతీయపాఠశాల స్థాపకమై
పదివేలరూపాయల నిచ్చి ప్రఖ్యాతిగాంచిన మైదా చినరావు
కృష్ణయ్యగారు, సుప్రసిద్ధనాటకకర్తలగు శ్రీపాద కామేశ్వర
రావుగారును, సభ్యులగుండిరి. ఇంతయు చూచి శ్రీ సాం
బమూర్తిగారి కంఠమున హరితి కర్పూరపుమాలి నుండిరి.
పాఠశాలసంస్థాపకాచార్యులగు శ్రీ సాంబమూర్తిగారు, హింద
అహింసయుక్తతత్వమును బోధించుచు, జాతీయవిద్యయుక్త
స్వరూపమును గూర్చి తెలిపిరి. తరువది మాడునాటకమును
ప్రదర్శించి, చూచుట నానందాద్ధిలో నుంచి పాఠశాలము
లో నా పోషణము, నొసర్చి ఆచ్యుతపు గలుగజేసిరి.
పాఠశాలాపాధ్యాయులగు ది న వ మీ సభ్యులారా
యజ్ఞులు తాము భరించ, ప్రతాప, బౌరం గ జేచు
పాఠశాల కమిత్యముగ ప్రదర్శించి, రెవరైనను చూచు విద్య
భ్యాస మూర్త్యులై కథలను ప్రత్యేక ప్రకారము పాఠశాలై.
బోషిభాయి గరస్థిభాయి పాఠశాలను భరించిన చిరుతిపా
యదను పారిభూతి రామమోహనరావు మాజులనెన విధముగ
తన కార్యక్రమములను ప్రదర్శించి సింహావోరము చాడు
సందర్భించె నటల కేమయ గంజీహుమ తేను. మానవం
దితంభాను, ఆశ్చర్యమ వేషములను వేసిన నెరుమూడి
హనుమంతురావు అను విద్యార్థి యొక్క ఆర్యకవితానై
పుణ్యమునాటి సదర్శనమునకు వస్తేవచ్చెను. పుష్పిరాజు
దర్శనాను వేషములను వేసిన విద్యార్థి కొలెల్ల జనార్దనరావు
తనవేషక్రమమున అద్వితీయముగ ప్రదర్శించి కమనీపుణ్యతో
గుండరించె. అతనినింబు వేషము వేసిన ఆత్రిలి రాజేశ్వర
శాస్త్రి, నున్నారో (బొంబేకేలు భార్య) వేసిన విద్యార్థియు
గుర్జరసంభాషణముగ ప్రదర్శించి, హిందీ తెలుగు నాటకములలో
విస్తారము వచుమే ఈనాటకములను ప్రదర్శించుటకా నీవాలు
చూసిన వాకవర్తము క్లగతిరము అద్వితీయము అని ప్రత్యే
సాహసములతో జెప్పెదయ్యెను. ఈ ప్రదర్శనమునకు రు 400 లు
పాఠశాలకురేచ్చెను. ఈ ప్రదర్శనము జూచినవారలకు జాతీయ
విద్యార్థివృద్ధి ముఖ్యాంశములగు రిభావలను ఈపాఠశాలవారు
కడుసేర్పితో బోషించుచున్నారని తలచుట తథ్యము. ఈ తే
ప్రజాపు విద్యార్థులకు జాతీయవిద్యాభివృద్ధిని నిర్వహణముగ
నలనడి భక్తిభావవైర్యములు కలుగుగాక యని ప్రార్థించు
చున్నాడను.

పోతాప్రగడ సరసింహం

మహారాజశాస్త్రి విద్యాకాళామూర్తులను
మానవియులునగు వాపునామాడు
అన్నెము పరశురామ పాత్రో

వి. వీ. లి. ఎల్., ఎల్. ఎల్. సి. గారి దివ్యకవితామూర్తు
మహాకవి! చెన్నరాష్ట్రవిద్యాకాళా మంత్రీకృతున
వేటపాలెమునందలి శ్రీ బండ్ర బాపయ్య హిందూ మిడిల్
స్కూలు 16-వ వార్షికోత్సవము సందర్భమున సాధితత్వము
వహించు (బ్రాత్రితులై దయతో విజయముచేసిన తమతో పాఠ
శాల కమిటీ సెంటర్లమగు మేము వివరప్రార్థనముగా అభినా
దము లభించుమహాభాగ్య నభివృద్ధిని కలెంయో సంతసించు
చున్నారము.

2. అశాంతిసంధియు బహువిధముల నుపద్రవించి
ఖరదాంతరములతో వాణిజ్యసంబంధము గలిగి చేతివలయుం ద
నుకూలముకాలము గాంచి యాభిప్రాయమునకెల్ల పాఖ్యాప్రదముగు
నుత్తమస్థామై పండ్రెండు వేలకు మించిన జనసంఖ్య గలిగి,
బహుముఖమున యీ సేటపాలెము యూనియన్లో హూ
బాధాపాఠశాలకు కేంద్రమైన హిందూ మిడిల్ స్కూలును ఈ తా
రసాహనులను. విద్యాకాళామూర్తులగు నగు శ్రీయుత
బండ్ర బాపయ్యకేసిగారు భారతమున విరాళముతో బోషిం
చుచున్నారనియు, ఈ బండ్ర బాపయ్య హిందూ మిడిల్ స్కూ
లు దివదిన ప్రార్థనానమై నంది స్థితిలో నున్నదనియు తెల్పు
టకు వత్తువలయుగ నున్నది.

3. ఈపాఠశాలాభ్యుత్థాన కల్యాణకల్యాణము వికాశ
లందున్న దనుటకు సాహసించుచు గాని, భవమున లోపము
నిచ్చెట్లుకు వేరవేరుచేసినచున్నాను. అత్యంత యంతరంగం
జేయువర్తనలగు శ్రీబండ్ర బాపయ్యకేసిగారివే కదనముల
సల్పానము చేయించి యచ్చట రాష్ట్రాధికారి యగు శ్రీరత్నం
ద్దను ప్రభువుగారివే భవనిర్మాణమునకు ప్రసాదించుట బడిన దని
చెప్పటమే తాత్పర్యముగ నున్నది. ఇత్యాది మహాభవ కార్య మొందు
న కేటము మాప్రముఖులవలననే కఫలకగాంచినెదరు. పురు
షులయొక్కమునకు భగవత్ప్రేమకవితవ్యమైనట్లు ఈకార్యము
నకు కష్టమొకసంభావనలగు ప్రభువుల సహాయము యభ్యాస
కర్మముగాన భవత్కర్మమునాటాడు విజయము మాపాఠశాల
మీదఁ బ్రసరించుచేసి భవనసహాయద్రవ్యము సంతృప్తానుగవా
చుతో నొసంగి పాఠశాలాభవనిర్మాణమునకు విద్యావ్యాప
కాభివృద్ధియు కల్యాణసృష్టియును అగతవరు చేయుట
యొనగదు రని దృఢవిశ్వాసముతో కమయకమ్మున కొనియాడు
చున్నారము.

4. మన రాష్ట్రమున విద్యార్థుల అదృష్టగార్లు విద్యాగ్రహ
ణమే గాని, స్వేచ్ఛాప్రేమకవితవ్యమైనట్లు సహాయమునకు
సింది స్వేచ్ఛాప్రేమకవితవ్యమైనట్లు సహాయమునకు
చేతమొకసంభావనలగు ప్రభువుల సహాయము యభ్యాస
కర్మముగాన భవత్కర్మమునాటాడు విజయము మాపాఠశాల
మీదఁ బ్రసరించుచేసి భవనసహాయద్రవ్యము సంతృప్తానుగవా
చుతో నొసంగి పాఠశాలాభవనిర్మాణమునకు విద్యావ్యాప
కాభివృద్ధియు కల్యాణసృష్టియును అగతవరు చేయుట
యొనగదు రని దృఢవిశ్వాసముతో కమయకమ్మున కొనియాడు
చున్నారము.

5. ఇట్టిసహాయములతో కమ్ము సందర్శించిన మాప్రము
త్వముల కఫలము చేసి తమ స్వచ్ఛక్తిని ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర
ముగ నలరారఁచేయవలసి నమ్ముచు, తమకు అయ్యురారోగ్య
శక్త్య యకలియులు ప్రసాదించుటకు సర్వదోదయాకరఁ డగు
భగవంతు నారాధించు

బండ్ర బాపయ్యహిందూ మిడిల్
స్కూలు కమిటీ సభ్యులు.

గుంటూరుజిల్లా, బాపట్లతాలూకా వేటపాలెము పొరు
లగునాడ నొక బ్రాహ్మకృష్ణుడు నువ్వుండిరి. బానియందు ఆంధ్ర
రాష్ట్రమునకు కేంద్రస్థానముగ నెక్కొన్న గుంటూరుమండల
మునందు, వేటపాలెము సమీపమునకు, వికార రవణీకు
నైకస్థలములచేతను, పుష్పపురములతాగులచేతను, అనువము

మధుకోదకస్వాస్థ్యముచేతను, ప్రాణాధారము లగు శుక్ర
హరములచేతను, సమశీతోష్ణాది వైపరీతములచేతను,
చు, ద్వీపాంతరములతో విశేషవ్యాపారసంబంధము గల్గె
ధూమనాకలు ధూమకోటములు పోవు దైవికరాజకీయమార్గముల
నంటియున్నది. అన్నివిధముల వశము గలిగి, యాధ్యాపక
కేంద్రస్థానమునందును సేటపాలెమునందు ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ
నిర్మాణము గానించుటకు డియరెనవికావ్యాపరయలగు మీకు
దిన్న వియకొనుచున్నార మని తెలిపిరి.

శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు

మీరు తెలుగువారు సెంటూరి క్లబ్బునందు మైసూరు ఈ
దోగ్యములచే నమ్మించితిమి

భీమవరం డి॥ ము॥ కోర్టులో
O/P 38/22
డిటీవనరు:— గోనెళ్ల రామమూర్తి మైనరైసందుగు
గార్డీయర్ అన్న గోనెళ్ల వెంకటసుబ్బారాయణుడు,
శ్రుంతుకు డిటీవనరు:— 1 కనికర పురామకాశ్రీ
2 కనికర పురామకాశ్రీ
లోతెరు గ్రామ కాపుస్సులో కేటు కేవలపు కనకయ్య
కాపుస్సుగారు డిటీవనరు 18-2-1919 తేదీన వ్రాయించి
యచ్చిన రిజిస్టర్ కేజీతెల్లము దస్తావేజు ప్రకారం నడవ కన
కయ్య కాపుస్సుగారికి లోతులకల్ల రావలెట్టి బాకీలు డిటీవనరు
కాపుస్సుగారికి కారనత్యక్తి కల్గి ఫిక్స్టు యాప్టియమని యీ
సెంటూరి డిటీవనరు కాపుస్సుచేసినట్లు. అందుకు యెనికా
నా అక్షేపణం పుండేయడం (19-2-23) తేదీన భీమవరం
డి॥ ము॥ కోర్టుకు పోబయి అక్షేపణం తెలిపినట్లుకొ
నలేదు.
భీమవరం } నందూరి కేసారావు,
8-1-23 } క్లీడరు.

తెనుగు
కాలికో బయిండు
సి వి ర్
ప్రాశీదర్ కోడ్
5 రూపాయలు
వికోర్చియాడిపో
మైలాపూరు, మద్రాసు.
కనిగిరి డి॥ మునసబు కోర్టులో
అసలు 568/22
వాదు:— 1. యేలూరు అంజయ్య, 2. ఆ నుబ్బయ్య,
మయిగల్లు అయినట్లు పోషకకర్త తల్లి నాగమ్మ,
ప్రతివాది:— వెన్నుభొట్ల సరస్వయ్య,
వైవాదిలు వైప్రతివాదిమీద ప్రతివాది వారులకల్ల
యేలూరు నల్లయ్య శేటలకు 6-10-910 ర్పి వ్రాయించిన
రిజిస్టరు ఆశుమానము దస్తావేజునుబట్టి రు 817-0-0 లకు
దానా తెచ్చివందకు ప్రతివాది అసియరు అగుటకు 10-2-23
తేది వాయదాతో సహా పుట్టుచేసెద.

11-1-23, } మైలాపూరు రామకృష్ణయ్య,
కనిగిరి. } క్లీడరు

మాత్రకోశ వ్యాధులు - ఒక కొత్త చికిత్స
URESOL (యూరిసోల్)
అను భోషధమును వాడుటచే రపుక నిబబ్బణగా కుదురును
9 మొదలు 12 గ్రామ్ముల ఉదయించిన చాలును
అన్ని మందుల సాఫల్యం, యితర రుకాణములయ ను క్రయమునకు కొరకును.
ప్రాసిక్కును కారలననవారు ఈ దిగువ విభాగమునకు వ్రాయవలెను.
C. T. Hari & Co. 46, Singurachari Street Triplicane Madras

కవితావిలాసమున వెలకుదొరకు గ్రంథములు

శ్రీ పీఠికాపుర సంస్థాన విద్యత్పరీక్షకులును, వివిధావధాన ధురీణులునై పేరొంది కీర్తి శేషులైన బ్రహ్మశ్రీ దేవులపల్లి సుబ్బరాయశాస్త్రిగారిచే రచియింపబడినవి.

1. మహాద్రవిణయము:—ఇది మహాభారతము వాచన సహాయమున బలీకృతమై జయించిన కథ వనో మామలైన స్వభావవర్ణనలతో నెంతయు జక్కగా వర్ణింపబడినది. ఇందలి స్వర్ణవర్ణనలు, ఋతువర్ణనలు వాచన ఘట్టమును జదివి తీరవలయును. దీనికి పుటలముగను మనోజ్ఞుడుగాను వ్రాయబడిన పీఠికగూడఁగలదు. సాధారణము 0.12.0. కాలికోరు 1.

2. రామరాయవిలాసము:—ఇది యొక యుక్తగ్రంథము. ఇందలి కవితలు కనుంగును వనముగను వర్ణనలు మామలైనవి. అనువాదన గ్రంథములలో దీనికి సురమ్య గ్రంథమును మిక్కిలి తక్కువ. సాధారణము 0.8.0 కాకికో 0.10.0.

3. రామచంద్రోపాఖ్యానము:—ఇది వారణాసి వే.కటేశ్వర కవిసహితమున వాఙ్మయము గ్రంథము శ్రీమద్రామానుజము ననుసరించి నెలకొనియున్న కాండములందలి కథయు సుమధితుముగ వర్ణింపబడినది. శైలి ధారాళముగ నున్నది. సాధారణము 0.12.0 కాకికో 1.0.0

4. భద్రదాహరిణయము:—ఇది శ్రీ కృష్ణ కల్యాణావ్యవేశ గ్రంథమును కలిపి వ్రాసిన అల్లసాని నుబుద్ధుల్య కవిగారిచే రచింపబడినది. ఈమున విరచించిన గ్రంథములకల్లు 10 కోట్ల శ్రీ పీఠికాపుర గాథలును గీర్తిశేషులును వైన శ్రీ గంగాధర రామరాజుప్రభువు వారిచే వ్రాసికొనబడినది. ప్రస్తుతి కథలను శ్రీ సూర్యరాయ బసాద్దనగారి యాజ్ఞ ననుసరించి బ్రహ్మశ్రీ పురాణం.డ పల్లయు శాస్త్రులవారిచే వ్రాయబడిన మనోధీనితను చక్కని వ్యాఖ్యానముతో నొప్పియున్నది. సాధారణము 1.4.0.

5. ఆంధ్రసూత్రభాష్యము:—ఇది శ్రీ పీఠికాపుర మహారాజావారి యాజ్ఞాసారముగ బ్రహ్మశ్రీ పురాణం.డ పల్లయు శాస్త్రులవారిచే మహాలాసారమును మనోధీనుగను దొంగిలించి దేవ్యానైజాం జక్క నాలుగుభాగములుగ వ్రాసింపబడిన 1898 పేజీలుగల గొప్ప గ్రంథము. ఒక్కొక్కభాగము 2.8.0 మొత్తము నాలుగు భాగములు వొకసారి కొను వారికి 8.0-0 లు మాత్రమే.

6. ప్రభావతీప్రద్యమ్ము:—ఇది పిం.లి నూరనాథునిచే రచింపబడినది. గ్రంథప్రాశస్త్యము లోకవిదితమే ఇది శ్రీ పీఠికాపుర మహారాజావారి నెలపురకారము పూర్వపథుల ననుసరించి వ్రాసినది. బ్రహ్మశ్రీ పురాణం.డ పల్లయు శాస్త్రులవారిచే లఘు టీక వ్రాయించి దేవ్యానైజాం ఫెరరు వెంటు కాగిములమీద జక్క ను వ్రాసింపించి కాలి కొరెందు చేయింపబడినది 1.4.0.

N. B. శ్రీ గ్రంథములన్నియు వాక్యభల యంతయోగమునకు శ్రీ పీఠికాపుర మహారాజావారి జీవేష భవ్యమునకు కృత్యగ నన్ను తిండి తక్కువవెంటు లభించునట్లేర్పాటుచేయించి. కావున నిత సులభమాల్యమునకు దొంగువున్నవి. తక్కువ నింతకు రెండు రెట్లు మూల్యమున్నవను టిటి పరిశుద్ధవతులు దొంగులు దుర్లభము. ఈపుస్తకముల కన్నింటికి తపాల భియ్యు వగైరాలు కొనువారే భరించవలయును. గ్రంథములు వలయువారి కిందివిలాసమునకు వ్రాసిన గ్రంథములు లభించును.

ఓలేటి వేంకటరామశాస్త్రిగారు కవితావిలాసము పీఠాపురము, గోదావరిజిల్లా

త్వరపడు!!

మించిపోవును!!

800 టికెట్లు మాత్రమే ఏలూరులో గొప్పమేడ లాటరీ

2500 టికెట్లు ఖర్చుపడినవి రు 16,500 లకు మేడ లాటరీ

మొత్తము 3300 టికెట్లు

టి కెట్లు రు 5 లు మాత్రమే

అడ్యలారా!

కృష్ణజిల్లా ఏలూరు కెడ్రావారిలోని వా తాలూక మ్యునిసిపల్ సెం 148 రు గల రెండవతరగతిమేడ అడ్యల దీక్షణలు ఫిట్టింగు నుండి వచ్చు మొత్తమువారికి తెలియజేసినవిలాసం లాటరీ యాజమాన్య విక్రయించుచున్నాను 250 టికెట్లు ఖర్చుపడినవి. 800 టికెట్లు మాత్రమే కేటగరీ టికెట్లు కావలసిగాను తగ్గవదనిచో దొరకవు.

2. టికెట్లు పూర్తియైన వెంటనే లాటరీ కలిపే తేదీయున్న ప్రదేశమున్న ఆంధ్రప్రదేశ్లోను, స్వరాజ్య పురలోను, ప్రయోగించి గొప్పయిదొంగిలించు, పెద్దనుకమ్మలయినను ఏలూరులోనే లాటరీ కల్పించును.

3. ఈ టికెట్లకల్లు వమాలయ్యే సామ్యుల్లో లేదంటే 1.00 మన పండురా ఖర్చుచేసిన వినితానావ్యా లాటరీ వేయవలెనని ఏలూరు కెంట్లో కొ ఆవశ్యతను వ్యాఖ్యానించు సూచనలుగలవు.

4. మేడమేడ తనఖాలు మయిరాలులేవు. లాటరీలో గెలుపొందినవారు వెంటనే తమస్వంతభిక్షులతోక్రమ మైన విస్తారము వ్రాయించుకొని రిజిస్టరీ చేయించుకోవలెను.

5. టికెట్లు కావలసినవారు తమచేరు, సమానము స్పష్టముగ వ్రాసి టికెట్లు 1.00 రు 5.00-00 చొప్పున వేరు, మణిచూర్లు చేసినయెడల వెంటనే టికెట్లు తిరుగటపోగో వుండును. 10 టికెట్లు ఒకసారి కొను వారికి 10.00 టికెట్లు కమిషనుగా నిర్ణయించును.

6. టికెట్లు వి. పి. గా పంపవలెను. పోస్టుఖర్చులు వందవేల జవాబు లున్నవడను.

మాటూరి సర్వేశం.

వే.కటేశ్వర వాగ్దేవ,

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము.

చక్కని వట్టితో సహా సీసా ౧.కి అణాలు ౧౦ మాత్రమే.

అమృతాంజనము తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల బాపును.

అమృతాంజనము డిపో { 109, ఫ్రీరి రోడ్డు, పోస్టు - బొంబాయి.
7, తంబుళెట్టి వీధి, మదరాసు.

రత్నపురుష లేహ్యం

సుఖవ్యాధులను అతిసంభోగమునకు ఇతర కారణముల కంటే కలిగిన కుక్కనష్టమును పోషించి బలముకలుగజేయును. ఈ యి-లి రామహిళ తెలియనివా రుండెవ. చిత్తేసిందివాణు వర నరము లేదు. శే 1.5 రు 3.4.0 లు. కొనువారికి శేట్లాగు ఉచితము.

పట్టాభిరామ వైద్యశాల

రాయవరం, గోదావరిజిల్లా.

మోసము గ్రహించవలెను

మేము చాలాకాలమునుండి శిల్పఖండునాణు చీరణు కలకర్తలు వగయిగా టెట్టులు తయారీచేయించుచున్నాము. మా టెట్టులు ప్రతిగాతమున ప్రసిద్ధిచెందిన ప్రతిమార్కెట్టున అమ్మి దున్నవి. యీ వర్షపు కొంతమంది వర్తకులు నాణ్యము లేనటు వంటిన్ని ఉత్తీన మడల వాడలు పడేటటువంటిన్ని శిల్పబట్టు లు తయారీచేయించి మాబట్టలే అని ప్రజలను మోసపుచ్చుచు న్నారు. సజనమోసము తెలుపుకొనుటకుగాను మా బట్టులు ప్రతిఖండునామైన మాపేదపున్న బొమ్మకంటే అంటించి యు న్నాము. మామార్కెట్టు లేనటువంటి శిల్పబట్టులు మాచి కాదని గ్రహించవలెను మాపేతో పున్నట్లుది మాత్రమే మావనిమాచు కొనవలెను. కొరతనుండల భరలు తెలియపరచెదము. శిల్పబట్టు లు ఉడుకుకొనుటకు మేము సోపు తయారీచేసినాము. పా 1.5 రు 0.12.0 ముప్పాదలామాత్రమే.

తెలిగ్రాఫ్ ఆడెన్సు, ముప్పన సోమరాజు, పి.రాజు సింగుడు. పెద్దాపురము, గోదావరిజిల్లా.

రు 500-లు ప్రథమబహుమానము

జ్యోతిషరహస్యబహుమానపరీక్ష

30-4-23 తేదీని జరుగును

కడు సులభము. ఫల వర్ధకము. ఈ బహుమానముల గొరకు ఆక్షరజ్ఞానముగల వ్యక్తివారును ప్రయత్నించేయవలెను.

జ్యోతిషరహస్యం, పురమణున కూడ దక్షాదు లను పెద్దాపల్లి పాఠశాలలోనుండి "జ్యోతిష రహస్య" గ్రంథమును చూచుచునే జరిగిన ప్రశ్నలపై జ్యోతిషరహస్యము వ్రాయవలెను. మార్కెట్ గజ్యోతిషనిలయమునుండి మాజ్యోతిషరహస్యగ్రంథమును తెప్పించుకొని ప్రతివారును పరీ టిటి దంఖ టుచేయుటకు ఆర్జులే. జ్యోతిషరహస్యగ్రంథ మతో పంపించుదక్షాదును 20.4.23 తేదీలోపుగానే నింపి పంపించవలెను. తరువాతి దక్షాదులు మంజూరీ చేయబడవు.

జ్యోతిషరహస్యమును రు 250-0.0. తృతీయ బహుమా నము రు 115-0.0 ఇట్లన్నీ 10 బహుమానము లుండును. పరీక్ష నిడుచుచుండు, పరీక్షకలిగినిభాషయు, బహుమానముల వివరములు, ఇంకా మరిన్ని భోగట్టులు జ్యోతిషరహస్య గ్రంథముకొ పంపించును. ఈజ్యోతిషరహస్యగ్రంథము ఆక్షరజ్ఞులచే కొ రుడబడినది. ఒక్కవటి వెల రు 2.8.0 పుస్తకములకు 5 పింప చిరుక మాత్ర వ్రాసిపని. పి. గా మంపడును.

క్రమంగా జ్యోతిషవినియోగం,
విజయనగరం విశాఖపట్నం జిల్లా.

"మంగలి కతులు"

కప్పుతాళములు.

అంత్రసాధులచే చేయబడినది. ప్రాశస్త్యమింపును. మేము దీ భరల క్యాటలాగును వ్రాయెదము.

వి. శంకరకృష్ణులండ్ల కొ

కట్టెలు అండ్ లోగ్ జేకర్లు 6౯౯

పెద్దాపురం (గోదావరిజిల్లా)

తెలిగ్రాఫ్ ఆడెన్సు: "ఇంజనీరు" పెద్దాపురం.

ముఖ్య గమనింపు (20వది)

మోగ్యతావత్రములు

(5) మెదడు నువయోగించునట్టివా రందరికిని నాకపలే నిటీలా నుండు, దుర్గా మెడికల్ హాల్ వారి ఫాసెస్ట్ వ్రావ్ కొవధము ఒక వరును వంటిది. నా మెదడు నుబంధమైనట్టి వ్యాధు లన్నియు పూర్తిగా నయమైనది.

జంబాయి } కె. జాన్ సన్,
28.8.20 } రిజిస్టర్డ్ ఫిజిషన్ డిప్టీ కర్నాటక

వెంటుకలే అందము.

రాతిపోతుండ, జాగ్రత్త!

వెంటుకలు దున్నుకలో దుడిచి రాకముననే బ్రష్ చేయవలెను. దుడిచివచ్చిన వెంటుకలను కట్టినదెడల వెంటుకలను సాగుచేయవలెను. అందమైన రాతిపోతుండ.

నేడే

కామిగియా నూనెను

సామాన్య మొదలు పెట్టుదు.

ఇది కెమిక్లరల్ చేయబడినది.

వెంటుకలను కట్టి రోగ మున్నను, శరీర మందల మున్నను, యిది విశ్వావధానము.

వెంటుకలను తిట్టిన గాని, గురుకుల వారి యందడదు.

హి వెంటుకలు మరల యెప్పుడో తెలియజేయవలెను గల్గి వట్టు 40 నుండి మొదలు ముందు.

ఈ రోజుననే దీనిని కట్టింది మాదుము.

వెంటుకలను యెట్లు కట్టి యగునో కనిపెట్టుదు.

కామిగియా వెంటుకల నెన్ను కట్టివచ్చుననిగ జేయును.

ఇది బట్టి 1-కి 2 క మామాయి. వి. వి. చార్జీలు క్రత్యకము.

అన్ని లోపలను ఈ క్రింద తెలుసుకొని (కాకరము) అక్రమముగా దున్నుక

ఇది అందముగా నుండవలెను, మరల అట్లు

చేయవలెను.

హి వెంటుకలు

అంగ్లీ యిండియా డ్రగ్స్ అండు

కెమికలు కంపెనీ,

155 కామ్యూనుగేడు, బొంబాయి.

హి వెంటుకలు క్రత్యకము, ఈ లోగ కామిగియా నూనెను కామిగియా నూనె వారిచే చేయబడినది. అట్లుకట్టి వచ్చుననిగ జేయును. అట్టి బట్టి 1-కి 2 క మామాయి. వి. వి. చార్జీలు క్రత్యకము. అన్ని లోపలను ఈ క్రింద తెలుసుకొని (కాకరము) అక్రమముగా దున్నుక

మహామారి (ప్లేగు) నుండి ఎంతమాత్రము భయము లేదు (1045.4)
శ్రీ గంగాల మహారాణి సాహెబుగారి మెప్పుచే బంగారు పతకమును బొందిన
వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యగారి (2)

వేగు ఔషధములు

కడచిన యిరువదియైదు కత్తెలములకాలముగ ఇండియాలో కలుభాగములందును, బర్మా మున్నగు పరిశ్రమలందును ఉపయోగించబడి అనేకులను రక్షించినవి.
జ్వరమునకు హైమాది పానకమును, గడ్డలకు శతధౌతస్థుతమును, ఉపయోగించదగినవి
ఇవి ప్లేగును గుణపరచుటయే గాక, రామండ చేయుటకును చాలినవి. ప్లేగుగల ప్రదేశములందు పానకమును మిమ్ము కమ్మియుండు ప్రకారము నేవించుచుండిన, ప్లేగుబాధ ఎంతమాత్రమును సోకదు. ఈ మందులను విన్నలు, పెద్దలు, గర్భిణీ స్త్రీలుకూడ ఉపయోగించవచ్చును. ప్లేగుకిం గు షోస్తేజిఖర్చులు ప్రత్యేకము. క్యాటలాగు ఉచితము హైమాదిపానకము 6 అవున్సుల సీసా రు 1-4 లు } శతధౌతస్థుతము 1 అవున్సు సీసా రు 0-14-0 లు
3 " " 0-12 } " " " 0-10-0
లంఠివిలాసము:— "పండిట్" మదరాసు. ఆయుర్వేదా, శ్రమము 41, ఆచారప్పా వీధి, మదరాసు.

JUST OUT!! **Gospel of Sri Ramakrishna** JUST OUT!!
VOL. II CLOTH Rs. 2-4
It contains a further instalment of 28 conversations with his devotees and disciples.
VOL. I BOARD Rs. 2-8
ఆంధ్రభాషలో యిప్పుడే ప్రచురింపబడినది స్వామి వివేకానందగారిచే రచింపబడిన
రాజయోగము ప్రతి 1-కి ధర రు. 1-4-0
కర్మయోగము ప్రతి 1-కి ధర రు. 0-12-0
భికాగో ఉపన్యాసము రు. 0-6-0
స్వామి బ్రహ్మచందముగారిచే రచింపబడిన గురూపదేశములు
ఈ దిగవ విలాసమునకు దరఖాస్తులు పంపుకొనవలెను.
The Manager, Sri Ramakrishna Muth, Mylapore, Madras.

స ర స్వ తి
పై చేరులో 1923 జనవరినెల కడపటినుండి
యొక మాసపత్రిక ప్రకటిత మగును
అముడిరములును, బ్రాచీనములును, నగు సాంధ్ర గ్రంథములును, అట్టికే (తెలుగు టీకతో) కొన్ని వైద్య, సాహిత్యాది వివిధవిషయములు గల గంపత్రికగ్రంథములును, వాజ్మయ, సాహిత్య, చరిత్ర, విషయముల దృశ్యములగు వ్యాసములును నందు ప్రకటితమగును. డెమిస్ట్రేషన్ నెలకు 40-48 పుటల చొప్పున నందును.
చందా గంపత్రికమునకు రూ 4-0-0 మాత్రమే.
ప్రథమ సంచికలో నీ క్రిందివిషయము లుండగలవు:—
(1) నాసికతోపాఖ్యానము:—కర్త శ్రీ సాధుని ముఠా దుగ్గన.
(2) ఉద్భూతరాధ్య చరిత్రము:—తెలూలి రామలింగకవి హిందురంగమాహాత్మ్యకర్త! (3) చారుచర్య:— భోజమహారాజు, (సంస్కృతము తెలుగుతో) (4) బ్రాహ్మ దొరగారియత్తరములు. (5) అవధాన కల్పవల్లి:— (తెలుగుచనము) (6) ఇవిగాక శ్రీ కె. వి. లక్ష్మణరావుగారు, ప్రభాకరకాశ్రి గారుచాసిన, వ్యాసములుండును. వలయువారికింది అడగునకు వాతాదగును సరస్వతీప్రతికాధికతి, ముక్త్యుల, కష్టజల్లా.
ముఖ్యగవనింపు.
1920-వ సంవత్సరం ఆగస్టునెల మొదటి తేది నుండి అన్నిధరలు మార్చబడినది.
The Zandu Pharmaceutical Works Ltd.,
Elphinstone Road, Bombay.
ఇప్పటి కాలము ననుసరించి మిక్కిలి నమ్మకముగాను, తప్పక గుణము నిచ్చునట్లును ఆయుర్వేద ఔషధములను తయారు చేయుచున్నాము.
హిందూదేశమునందు జరిగిన ఆయుర్వేద వస్తుప్రదర్శనము లన్నిటిలో బంగారు పతకములు బహుమతిగా నిచ్చియున్నాడు.
పై కనిన విలాసమునకు వ్రాసినచో ధరల పట్టి పంపబడును.
జాండ్హా వర్క్ స్పూటికల్ వర్క్స్
ఆయుర్వేద ఔషధముల తయారారు (388) బొంబాయి నెం 13.
ది ఆంధ్ర ఇండస్ట్రీయల్ ప్రెడింగు కంపెనీ, పోల్ విజిల్లు: కాకినాడ.
మలయచందనము
గనేరియా అను తెగరొగమునకు, ఈ కాయ దృఢము లేదు. పిరికారితో యి లేదు. ఎరుపు, కెరుపు, కచ్చు, అను కాయ విధముల గెగ రొగ మును కాయలు పుట్టులలో మున్నును. శ్రీ విశువ వ్యాధులకు మూడ ఇది రోగక్షయము (251) దర్శి 1 కి 20 మి.లీ. గంధర్వ షార్కరీ, రాయవరం(గోదావరితల్లా.)
బెండుచేయబడిన, స్త్రీల పాటలు.
1 భాగము 300 పేజీలు రు 1. 0
2 భాగము 272 పేజీలు రు 1. 0
3 భాగము 280 పేజీలు రు 1. 0
కాకిమజిల్లా. 1 భాగము 488 పే. 1. 8
(369) 72 పేజీల కేటలాగు ఉచితము.
మంజువాణి ముద్రాక్షరణ, విలాప కృష్ణజల్లా
వనోషధినరస్పరిల్లా
రక్షహీనతను జోగ్జాతీ రత్నమును కరుణాగ్రహ చేయుచు ఉండు పేర్లకు గాంచినది ధర 1. 10-0
ఇండియా సిలోకనందు ఎచ్చటిరైనను తపాలాఖర) ఉచితముగా పంపబడును.
విలాసము పి. డి. సావంత్
నెం 144 పనభవాడి, బొంబాయి